

Univerzita Karlova
Evangelická teologická fakulta

Bakalářská práce

Vietnamské menšina v České republice

Vít Jirků

Katedra pastorační a sociální práce ETF UK

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Jan Dočkal CSc.

Studijní program sociální práce

Studijní obor B7508 Pastorační a sociální práce

Praha 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci s názvem Vietnamská menšina v České republice vypracoval samostatně a výhradně z uvedených titulů.

V Praze dne 16.5.2016

Vít Jirků

Bibliografická citace

JIRKŮ, Vít. *Vietnamská menšina v České republice* Praha, 2015 79s Bakalářská práce. Evangelická teologická fakulta, Univerzita Karlova. Vedoucí práce: Ing. Mgr. Jan Dočkal CSc.

Anotace

Cílem práce je ukázat a zhodnotit pozitivní i negativní stránky soužití většinové populace České republiky s vietnamskou menšinou. Vietnamci vytvářejí v České republice velkou menšinu, která je svým velice odlišná. Práce se věnuje tomu, proč do České republiky tato menšina přichází a jaké k tomu má důvody. Jsou zde ukázána všechna různá východiska příchodu a způsoby žití v České republice. Soužití bývá s Čechy na velice dobré úrovni a je vnímáno jako velice příznivé a neohrožující ostatní obyvatele. Jsou zde sice občas nějaké problémy, které se však společnost snaží řešit ke spokojenosti obyvatel. Postoj mladých Čechů k vietnamské menšině je zkoumán pomocí dotazníků.

Klíčová slova:

Vietnamci, Česká republika, migrace, vietnamská komunita, menšina, dotazník

Summary

The aim of this bachelor thesis is to present and evaluate positive and negative aspects of common living of major Czech population together with minor Vietnamese population in the Czech Republic. The Vietnamese population is one of the biggest minorities in the country, however at the same time is very different from the majority and its cultural habits. The thesis shows reasons why Vietnamese come and their way of living in the country. Coexistence is generally at very good quality and is known as very positive and non-threat for natives. During common living with Czechs sometimes brings problems, however the society generally tries to solve them for positive results at both sides. General attitude of young people to Vietnamese community is investigated through survey.

Key words:

Vietnamese, Czech Republic, migration, Vietnamese community, minority, survey

Poděkování

Děkuji panu Ing. Mgr. Janu Dočkalovi CSc. Za odborné vedení a cenné rady při vedení této bakalářské práce.

Dále děkuji všem, kteří mě při psaní bakalářské práce podporovali a stáli při mně po celou dobu studia, konkrétně velké poděkování patří moji mamince Haně Jirků.

Úvod.....	9
1 Historie Migrace Vietnamců do České republiky.....	10
1.1 Skupiny obyvatel vietnamské menšiny v České republice.....	11
1.1.1 Starousedlíci.....	11
1.1.2 Děti vietnamských starousedlíků	13
1.1.3 Nově příchozí dospělí imigranti.....	13
2 Pohled do historie a geografie Vietnamu a důvody k migraci.....	16
2.1 Historie Vietnamu	16
2.2 Reforma Đỏi Mới a jejich vliv na migraci do světa	22
2.3 Geografie Vietnamu	24
3 Odlišnosti vietnamské menšiny od české společnosti.....	25
3.1 Jazykové odlišnost Vietnamské komunity.	25
3.2 Odlišnosti vietnamských dětí a rodičů ohledně motivace ke studiu	28
3.2.1 Motivace dětí ke studiu	28
3.2.2 Úspěšnost migrace na základě vzdělání vietnamských dětí.....	30
4 Způsoby migrace Vietnamského obyvatelstva	32
4.1 Nelegální transfery	32
4.2 Pololegální transfery.....	32
4.3 Legální transfery osob	33
4.4 Pracovní agentury.....	33
4.4.1 Pracovní agentury ve Vietnamu.....	33
4.4.2 Pracovní agentury v České republice.....	34
5 Kriminální sítě a legální sítě ve vietnamské komunitě	35

5.1	Usazené osoby	35
5.2	Vietnamský „respektovaný muž“	38
5.3	„Bo Doi“	39
6	Postoje české společnosti k menšinám.....	40
7	Dotazníkové šetření na třech školách.....	42
7.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření	43
7.2	Vyhodnocení stanovené hypotézy	66
	Závěr	68
	Literatura a zdroje	69
	Seznam grafů.....	70
	Seznam zkratk	71
	Přílohy	72
	Příloha 1 Dotazník rozdaný na školách.....	73
	Příloha 2 Povolení k výzkumu na Klasickém gymnázium Modřany.....	78
	Příloha 3 Povolení k výzkumu na Střední průmyslové škole dopravní a.s.	79

Úvod

Toto téma práce jsem vybral proto, že mi přišlo velice zajímavé a i velice důležité. Cíl práce je: Ukázat a zhodnotit pozitivní i negativní stránky soužití většinové populace v České republice s vietnamskou menšinou. Vietnamci jsou třetí nejčastější menšinou v České republice hned po Slovácích a Ukrajincích. Je zde přibližně 56 609 občanů Vietnamské socialistické republiky. Což je docela velké číslo a jedná se díky jejich odlišnému zjevu o velice dobře rozeznatelnou menšinu na rozdíl od Slováků a Ukrajinců. Soužití s Vietnamci přináší problémy, ale i pozitivní stránky věci. Česká společnost je vůči nim přívětivá a přijímá je a to zejména z důvodu, že nevytvářejí mnoho problémů a pokud je mají, neohrožují tím většinovou Českou společnost. V dnešní době, kdy se ujímá idea multikulturního světa, je důležité vědět o menšinách, které s námi žijí dostatek informací, aby nedocházelo k vytváření xenofobie a v tomto důsledku k rasismu.

První kapitola se věnuje historii migrace do České republiky a vlnám Vietnamců, kteří sem přicházeli a odlišnostem těchto vln, což souvisí s utvořením vietnamské komunity v České republice. Ve druhé kapitole je probírán pohled do historie a geografie Vietnamu pro pochopení chování Vietnamců a jejich důvodu příchodu a to zejména díky reformám Ďŕi Mŕi, které jsou v historii Vietnamu velice důležité a převratné. Třetí kapitola se zabývá odlišnostmi mezi vietnamskou menšinou a českou majoritou na rovině jazyka a na rovině, jaký je postoj ke vzdělání. Čtvrtá kapitola se zabývá tím, jaké jsou způsoby migrace vietnamského obyvatelstva do zahraničí z Vietnamu. V páté kapitole je téma, které se zabývá, jaké jsou kriminální a legální sítě ve vietnamské komunitě. Šestá kapitola se zabývá postoji Čechů k menšinám. V poslední sedmé kapitole je zpracováno dotazníkové šetření, ve kterém jsou srovnány názory postoje a zkušenosti s vietnamskou menšinou od studentů třech pražských škol.

1 Historie Migrace Vietnamců do České republiky

Vietnamská migrace do České republiky započala v padesátých letech 20. století, kdy do tehdejšího Československa, odjížděli mladí lidé, aby se vyučili v nějakém řemeslu. Ve větší míře začalo přijíždět více studentů v 70. letech 20. století. Tato migrace byla organizována státem a měla velice těžké podmínky. Důvod příchodu Vietnamců do Československa se změnil po Sametové revoluci. Po této události část Vietnamců odešla zpět do Vietnamu a ti co přicházeli do Československa a později do České republiky, přicházeli z důvodů sloučení rodiny, studia a realizace ekonomických aktivit. Ve druhém případě se jedná o zejména ekonomickou migraci, jak je uvedeno v kapitole o pracovních agenturách. Před rozpadem Československa žilo na našem území přibližně 9000 obyvatel vietnamského původu. Poté začal počet příchozích růst průměrně o 3000 obyvatel ročně, na dnešních 60 000 obyvatel. Díky tomuto velkému číslu jsou Vietnamci třetí nejpočetnější skupinu cizinců v České republice. První skupina cizinců v České republice jsou Slováci a druhou jsou Ukrajinci.¹

První Vietnamci přicházeli do naší země již v 50. letech 20. století. Díky dlouhé době se již mohla vietnamská menšina v Česku usadit. Z pohledu české většiny se může zdát, že vietnamská menšina je jednotná a tvoří jí homogenní skupina. Díky tomu, že v počátku přicházeli zejména mladí muži a později již i mladé ženy za účelem práce a vyučení, aby pak své znalosti mohli využít ve Vietnamu. Po převratu režimu v Československu, sem začali lidé přicházet za účelem sloučení rodiny a z ekonomických důvodů. Poslední skupinou, která začala přicházet, byli takzvaní ekonomičtí migranti, kteří přicházeli z důvodu ekonomických, jako jednotlivci přes pracovní agentury, kteří zde začali pracovat jako pracovní dělníci, nebo jako dospělí příbuzní místní Vietnamské komunity.²

¹ FREIDINGEROVÁ, Tereza. *Vietnamci v Česku a ve světě: migrační a adaptační tendence*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy Praha, 2014. Studie (Sociologické nakladatelství). s90 ISBN 978-80-7419-174-9.

² Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 90

Pro Vietnamce jsou velice důležité rodinné vazby, kdy zde má většina obyvatel nějakého příbuzného, kterého navštěvuje a který mu pomáhá nastartovat ekonomickou aktivitu a tento trend pomoci v rámci rodiny, způsobuje vnitřní diferenciaci vietnamské komunity. Druhým a velice důležitým faktorem, který ovlivňuje rozdělení vietnamské menšiny v České republice, jsou to historicko-politicko-ekonomické důvody, kdy skupiny, které přicházely do Čech bez příbuzného, drží v pospolitých skupinách obyvatel a to zejména u těchto dvou skupin, jedná se zejména o první příchozí a ekonomické migranty v letech 2000-2008.³

Další důležitou věcí je to, že se komunita diferencuje na základě migrační generace. Kdy první generace je skupina lidí, která přišla v dospělosti v 90. letech, ti kteří přišli v době povinné školní docházky, jako jednapůltá generace a v neposlední řadě druhá generace lidí, která přišla jako velice mladá, nebo se zde přímo narodila příchozím občanům v 90. letech. Dalším faktorem, který ovlivňuje rozdělení vietnamské komunity je míra dosaženého vzdělání. Dále se Vietnamci liší na základě toho, z jaké části své vlasti přicházejí a vytvářejí tak spolky, které se navzájem podporují.⁴

1.1 Skupiny obyvatel vietnamské menšiny v České republice

Vietnamskou komunitu lze rozdělit na několik skupin obyvatel, které se diferencují časem příchodu a věkem svého příchodu do České republiky. První skupina, je skupina starousedlíků, kteří se dělí na starousedlíky přicházející za dob socialismu a na starousedlíky přicházející v devadesátých letech 20. století. Druhou skupinou jsou děti těchto starousedlíků, které se zde narodily nebo sem přišly s rodinou ve velice nízkém věku. Poslední skupinou jsou nově příchozí ekonomičtí migranti, kteří se rozlišují na ty, co přicházejí jako příbuzní již usedlých Vietnamců a ty, co přicházejí jako dělníci přes pracovní agentury.

1.1.1 Starousedlíci

Starousedlíci tvoří základ komunity, která se sama označuje za Việt xù. Pro tyto skupiny je typické, že je lze považovat za první příchozí do naší země.

³ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 90-91

⁴ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 91-92

I když se tito starousedlíci dělí na dvě skupiny, které přišly do naší země za úplně rozdílných podmínek, je pro ně typické to, že v průběhu 90. let hledaly možné způsoby, jak se uživit. Starousedlíci se naučili pohybovat v českém prostředí, v jeho ekonomických a právních dimenzích. Díky tomuto založili starousedlíci obchodní vazby s Čechy a vytvořili základy různých skupin Viêt xù v naší republice. Díky tomu je tato komunita velice silně svázaná mezi sebou a snaží se tvořit jednotnou skupinu. Typické pro tuto skupinu bylo, že se s českým prostředím sekařali jen pomocí obchodních vazeb a kontaktů. Základní rozdíl mezi skupinou starousedlíků, která přicházela v době socialismu a tou která přicházela v době 90. let, je v tom, na koho jsou vázáni. U těch co přicházejí za doby socialismu je typické, že využívají širších sociálních sítí, jako jsou továrny a ministerstva, na rozdíl od toho ti co přicházeli v 90. letech, využívají vazeb rodiny a blízkých přátel. Většina starousedlíků, kteří zde žijí, má trvalý pobyt a umí česky, záleží na tom, jak jsou odhodláni se jazyk naučit, nežli na tom jak dlouho zde žijí.⁵

Starousedlíci přicházející za socialismu

Tato skupina je velice homogenní, jelikož jí tvořili mladí lidé na počátku svého ekonomicky aktivního života. Všichni žili ve velice podobných podmínkách na ubytovnách a neměli možnost si svobodně vybrat povolání. Pověštinou bydleli odděleně na základě svého pohlaví. Díky tomu žili tito starousedlíci velice společenským životem a společně tvořili pevnou skupinu. Proto zůstal velice provázanou skupinou Viêt xù. Mezi sebou se velice podporovali, jelikož zde neměli podporu rodiny a tak byli na sebe velice navázáni.⁶

Starousedlíci přicházející v 90. letech

V devadesátých letech začali přicházet rodinní příslušníci těch, co přišli za socialismu, ale i ti, co zde již pobývali v éře socialismu a museli se navrátit zpět do Vietnamu a pak se znovu vrátili zpět do České republiky. Velice byl rozšířen mýtus návratu, kdy tito lidé se domnívali, že se opět navrátí zpět do své rodné

⁵ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 94-96

⁶ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 4 s 97

země a to díky tomu a také díky podpoře starousedlíků z dob socialismu bránilo integraci do české společnosti, jak z hlediska jazyka, tak i z hlediska orientace v novém prostředí. Díky menšímu kontaktu jsou tyto lidé více konzervativní v kontaktu s českou majoritou.⁷

1.1.2 Děti vietnamských starousedlíků

Děti imigrantů tvoří dvě generace a to jednapůltou generaci a druhou generaci. Kdy jako jednapůltá generace jsou ti, co sem přišli jako malé děti, nebo v době nižšího školního věku. A druhou generaci těch, co se zde narodili. Díky tomu, že navštěvují české školy, tak mají na rozdíl od svých rodičů i české přátele a kamarády a mluví povětšinou velice dobře a plynule česky. Díky nedostatku času rodičů se začali od svých kulturních zvyků oddalovat a odcizovat. Díky tomu, že žijí v kontaktu s mladými Čechy, začínají přebírat jejich zvyky a Vietnam se pro ně stává zemí předků, ke které sice mají nějaký vztah, ale nemají k ní hlubší vztah. Povětšinou považují za svou rodnou zemi Českou republiku. Je pro ně velice typické, že díky tomu, že vzdělání je na prvním místě, tak dosahují velice dobrých výsledků ve škole. Vliv českého chování se prolíná i do intimního života, kdy více vyhledávají partnerské svazky s druhým pohlavím a nesoustředí se tolik na vzdělání, jak by chtěli jejich rodiče a příbuzní. České chování se však promítá i negativně, kdy začínají být závislí na určitých technologiích nebo mohou zneužívat návykové látky.⁸

1.1.3 Nově příchozí dospělí imigranti

Tito imigranti začínají přicházet v období, kdy jsou přísnější pravidla státu pro migraci, a ekonomika vietnamského maloobchodu začíná procházet ekonomickou krizí. Díky tomu začínají i starousedlíci přecházet na model večerek, nehtových studií a restaurací. Podmínky pro ekonomický růst jsou výrazně menší, nežli v 90. letech minulého století. Díky tomu, možnost přiblížit se životnímu průměru Česka, je velice těžká a zdlouhavá faktory, které to jistě ovlivňují, jsou ty, kdy je člověk ovlivněn představou výdělku, které jsou však v mnoha ohledech velice nereálné. Dalším faktorem je to, že většina lidí začíná pocházet z venkova Vietnamu a má díky tomu nižší znalosti a často má velice

⁷ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 98

⁸ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 98-100

malou kvalifikaci. V neposlední řadě velice situaci komplikuje veliká zadluženost na náklady cesty z Vietnamu.⁹

Dalším faktorem je malá snaha o integraci do české společnosti, kdy se díky tomu, že se zde nechtějí trvale usadit a myslí si, že se integrace nevyplatí, jelikož převládá mýtus o návratu zpět do Vietnamu. Samozřejmě integrace není možná, také z velkého pracovního vytížení. Jelikož se migrace z Vietnamu stává rozšířenější, tak zde většina z nich má problémy se naučit cizí jazyk. Neochota se integrovat souvisí s tím, že starousedlíci umí jazyk velice dobře a tak je berou jako zprostředkovatele.¹⁰

Dospělí rodinní příbuzní starousedlíků

Dospělí příbuzní starousedlíků přicházejí buď na pokyn místní komunity Viêt xù, ale častěji přicházejí z vlastní iniciativy. I když tito lidé patří do jedné ze skupin nově příchozích, tak se jim rodina snaží pomáhat s přicestováním, i když s jejich příchodem vnitřně nesouhlasí a domnívají se, že jim nepřinese očekávaný zisk a zkomplikují již usazené rodinné situaci. Nově příchozí jsou situací rodiny často velice zaskočení a zklamáni a mohou svým příbuzným vyčítat, že je nevarovali o reálné situaci. Rozčarování z reality života v České republice je způsobeno velice zkreslenými představami o životě a výdělku mimo Vietnam. Jelikož komunita vytváří určitý komfort, tak se mnoho nových příchozích nesnaží zapojit do společnosti, protože to za ně zařídí ostatní, kteří zde pobývají delší dobu a znají místní poměry. Většina těchto lidí přichází na dlouhodobá pracovní a studijní víza, která se po pěti letech snaží změnit na povolení k trvalému pobytu. Důvody příchodu jsou záměry podnikat nebo sloučit rodinu či studovat. Základem získání příjmů je podnikání rodiny. Rodina nově příchozí povětšinou podporuje finančně a vytvářejí jim podmínky pro získání podnikání, buď je iniciují k vytvoření vlastního podnikání, nebo jim předávají již jimi vytvořené podnikání.

11

Další skupinu jsou Vietnamci ve věku 35-50 let, kteří se již usadili, ale díky velkému pracovnímu vytížení si nebyli schopni najít manželku v České

⁹ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 100-101

¹⁰ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 101-102

¹¹ Ref 8 FREIDINGEROVÁ s 102-103

republice. A díky limitovanému sňatkovému trhu v České republice mají problém si manželku najít. Alternativou je hledání manželky ve Vietnamu, kdy je v tomto manželství velice velká věková mezera, někdy je i 20 let mezi oběma manželi. Tato manželka je často vytipována rodinou a rodina iniciuje jejich svatbu. Důležité je to, aby byla manželka panensky čistá. Po svatbě manžel odjíždí do České republiky, aby vše připravil pro sloučení rodiny.¹²

Pracovní migranti přes pracovní agentury

Díky vstupu České republiky do Evropské unie se v České republice začali objevovat migranti, kteří přicházejí za účelem práce v českých továrnách. Důvody k příchodu migrantů jsou finanční očekávání, zvýšená poptávka po levné pracovní síle do českých továren, tvořením legislativních podmínek v České republice, které umožňují zprostředkování práce za úplatu, podpora migrace do naší země a aktivní nábor přímo ve Vietnamu. Přisun pracovníků byl omezen díky finanční krizi a díky zvýšené protiimigrační politice. Od ostatních skupin, které přicházejí do České republiky se velice liší, jelikož žijí v ústraní majoritní i vietnamské komunity, kdy jsou absolutně závislí na zprostředkovatelích a jejich činnosti. Většinou se jedná o obyvatele venkova, kteří nemají dostatek zkušeností s prací daleko od domova a důvod příjezdu je výhradně ekonomický bez rodinných vazeb v České republice. Většina z nich je velice málo informovaná o pracovních podmínkách v České republice a velmi důvěřují svým zprostředkovatelům práce. Iluze o velkém výdělku jsou způsobeny masivní propagací ze strany pracovních agentur a jejich pracovní politiky.¹³

Cestu do České republiky pro většinou migrantů obstaraly pracovní agentury a to zejména dokumenty pro cestu, ubytování a práci. Postupy některých zprostředkovatelů se pohybují na hranici legálnosti a etiky. Díky ekonomické krizi se pozice pracovníků zhoršila finančně a to zejména u těch, co jsou zaměstnání přes agenturu, což je většina lidí z této skupiny. Díky pracovnímu vytížení nemají tito lidé čas na kontakt s okolím prostředím a pracují, aby mohli splácet dluhy a rodině posílat do Vietnamu nějaké vydělané peníze. Pracovníci

¹² Ref 8 FREIDINGEROVÁ s 103-104

¹³ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 104-105

jsou často agenturami vykořisťování a zneužívání i k nelegálním činnostem. Velká část neví o možnostech a právech osob vykořisťovaných.¹⁴

2 Pohled do historie a geografie Vietnamu a důvody k migraci

Tato kapitola se věnuje historii Vietnamu, geografii a tradicím. Mluvím zde o tom, abych ukázal, z jaké země Vietnamci přicházejí do České republiky a tak ještě lépe nastínil důvody jejich migrace.

2.1 Historie Vietnamu

Historie Vietnamu souvisí s dvěma hlavními faktory. Prvním faktorem je vztah k Číně, kdy se tento dějinný milník objevuje po celou historii Vietnamu a vztah s Čínou Vietnam velice ovlivňuje. Zápas s Čínou byl vždy a Vietnam v něm měl menší sílu, díky své velikosti, ale i přesto se dokázal bránit. Druhým faktorem je rozšiřování se Vietnamu od delty Rudé řeky směrem na jih a tento proces je nazýván „pochod na jih“, kdy se bohatá bývalá čínská kolonie snažila expandovat směrem na jih.¹⁵

Počátky Vietnamu

Počátek Vietnamu se začal formovat okolo Rudé řeky, kde jsou doloženy první zmínky o národu Vietů. Toto je to jediné, co lze dokázat o původu tohoto národa, jelikož ostatní je schováno v hloubce dějin. Nejstarší státní útvar v oblasti dnešního Vietnamu, byla země Van Lang, která obsahovala mnoho kmenů a měla přibližně 18 králů.¹⁶

Čínská nadvláda

Čínská nadvláda započala již v 3 st. př. n. l., kdy se ve Vietnamu odehrála občanská válka, která jej velice oslabil a mohl jej ovládnout generál Tchao To, který se zmocnil části panství prvního čínského císaře Čchin Š-chuang-tiho, kdy se zmocnil části jeho panství a vytvořil tak svůj stát, ke kterému připojil území Vietnamu. V roce 111 př. n. l. byl tento stát připojen k Číně za vlády Wu-tiho,

¹⁴ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 105-106

¹⁵ ČERNÍK, Jan. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany: H, 2006. Multikulturní inspirace. s 30 ISBN 80-731-9055-9.

¹⁶ Ref 15 ČERNÍK s 30-31

toto datum se uvádí jako počátek nadvlády Číny ve Vietnamu. Díky tomu se stal Vietnam součástí čínského impéria na následujících tisíc let. Forma vlády se měnila po celou dobu této nadvlády od protektorátu, přes kolonii až k vzbouřenecké oblasti. Způsob vlády souvisel s tím, jaký byl správce Vietnamu, jak se tuto zemi snažil rozvíjet nebo nerozvíjet. Díky velice propracovanému státnímu aparátu bylo mnoho Vietnamců ve významných funkcích ve vedení státu. Jelikož nebyl Vietnam interní částí Čínské říše, bylo zde mnoho významných pokusů o nezávislost. Mezi nejvýznamnější lze zařadit vzpoury sester Trung v 1 st. n. l., paní Trieu Trinh v 3 st. n. l. nebo Ly Bona v 6 st. n. l.¹⁷

Rozkvět Vietnamu po vyhlášení nezávislosti na Číně

Mnoho mýtů, jako je například mýtus okolo čínského boha zemědělství Šen-nunga, který naučil lidi obdělávat půdu a naučil je základním řemeslům a zároveň byl předkem místních vládců. Díky těmto mýtům, které potvrzovaly původ vietnamského národa, se dařilo po celou dobu udržovat ve Vietnamcích národní hrdost a hrdost příslušnosti k vietnamské komunitě a ke svému národu i v době dlouholeté čínské nadvlády ve Vietnamu. V této době bylo mnoho povstání proti vládnoucí zemi a ta vyústila v úspěšné povstání v 10. století vedené An Nanuem, který vybojoval nezávislost země. V roce 939 vůdce Ngo Quyen vyhlásil nový stát a sebe prohlásil za panovníka rodu Ngo. Upevnit moc však trvalo dalších 70 let, kdy panovnický rod Ly nastolil dlouhodobý pořádek. Takto vznikl Vietnamský stát, který se nazýval Dai Viet. Poté se začal Vietnam diplomaticky a vojensky vymezovat vůči Číně, která jej přijala a uznala jako pravoplatný stát. Dalším důležitým sporem byl spor s královstvím Čampa, které ovládalo střed a jih dnešního Vietnamu a spor s ním započal již zmiňovaný „pochod na Jih“. V době dynastie Ly zaznamenal Vietnam velký rozmach svého vlivu. Poté co dynastii Ly nahradila dynastie Tran, bylo pro novou dynastii velice důležitá obrana proti tobě Mongolům ve 13. století a tak byla uhájena nezávislost, která znamenala velikou podporu vietnamského vnímání svého národa. Postupně se stával Vietnam velice významným a mocným státem. I přes tu to moc se vyskytovaly problémy, kterých chtěla v 15. století využít Čína k převzetí moci.

¹⁷ Ref 15 ČERNÍK s31-32

Vietnamu se nakonec podařilo zničit stát ve středu a jihu dnešního Vietnamu s názvem Čampa a to v roce 1471¹⁸

Úpadek Vietnamu a jeho důvody

I přesto, že se stal Vietnam velice významným a silným, státem došlo k jeho postupnému úpadku. Od roku 1428 vládla ve Vietnamu pozdní dynastie Le, kdy její vládcí prosluli svojí osvíceností a humánností. La Thang Hong reorganizoval statní aparát a armádu. Od 16. století však začali vládu přebírat mocné šlechtické rody a panovníci z rodu Le byli jen loutkami v jejich rukou. Tento stav vyústil v občanskou válku, která měla za následek rozdělení Vietnamu. Vietnam se rozdělil na několik částí, kdy na severu vládl rod Mac a později zde vládl rod Trinh a na jihu se usadil rod Nguyen. Konfliktem trpěli zejména hraniční oblasti na severu. Z konfliktu se jako vítězný ukázal rod Nguyenů. Aby Nguyenové získali převahu, zvětšili tlak na jih a vytvořil větší armádu a velice podpořili hospodářství své oblasti. Upevnění jejich úspěchu byl kontakt s jinými a okolními kulturami. Takto po dlouho dobu vedle sebe žily dva státy s podobnými hodnotami a stejnou řečí a každý vládce, který v tomto období vládl, chtěl sjednotit Vietnam do jedné říše. K sjednocení došlo až koncem 18.století, kdy byla moc jižních a severních vládců oslabena povstalci, kteří byli vedeni třemi bratry z Tay Son. Po následné kruté válce se Nguyen Anh vyhlásil v roce 1802 vládcem sjednoceného Vietnamu. Císaři rodu Nguyen hlásali a vytvářeli nemoderní politiku s návratem ke starým konfuciánským hodnotám, ale už byli zapleteni s evropskými záměry. Konzervatismus a pronásledování křesťanů byla obrana proti vlivu evropských mocností.¹⁹

Přechod k Vietnamu jako kolonie Francie

Kontakt s Evropou byl z počátku jen přes různé cestovatele. První významnější skupinou ve Vietnamu byli nejspíše až v 16. století Portugalci, kdy však byl záměr dostat se do Číny a to zejména v rámci obchodu. V době příchodu prvních Evropanů byl Vietnam rozdělen na severní a jižní část a tak díky tomu zde na straně severu i jihu se vyskytovali buď vojáci nebo zbraně z Evropy. Mezi

¹⁸ Ref 15 ČERNÍK s 33-35

¹⁹ Ref 15 ČERNÍK s35-36

řády z Evropy, které se dostali do Vietnamu, byli Jezuité, kdy mezi významné lze zařadit Alexandre de Rhodos, který významně přispěl k přepisu tehdejších znaků do latinské abecedy. Další významnou osobou v historii Vietnamu byl francouzský biskup Pierre Pigneau de Behaine, který pro Nguyen Anhe najal francouzské a španělské žoldnře a jeho synovi zařídil návštěvu u francouzského dvora. Tato nabídka nebyla však zadarmo a pozdější dluhy velice zužovali místní obyvatelé. Francie v této oblasti měla velké zájmy a tak využila Vietnamský závazek k jeho následné kolonizaci. Kolonizace byla postupná, kdy z počátku vnutili Vietnamcům několik dohod, kdy nejvýznamnější dohoda byla dohoda o protektorátu, která později rozdělila Vietnam na tři části Tokin na severu Annám ve středu a Končinčin na jihu. Rozdělení Vietnamu mělo vliv na snížení politického významu Vietnamců a tak s ním Francouzi úspěšně manipulovali a tak vytvořili kolonii ve Vietnamu²⁰.

Francouzská kolonie ve Vietnamu

Vietnam byl součástí jedné velké kolonie ve Francouzské Indočíně, kde do ní patřil Laos, Kambodža a v neposlední řadě již zmíněné tři části Vietnamu. Hanoj byla v této době důležitým a kulturním místem v oblasti. Ale bohužel však byla v této zemi i místa, kde byl život velice nebezpečný a krutý. Sice ve Vietnamu byl ustanoven a ponechán císař, ale jeho vládu Francouzi velice ovládali tak, aby se jim jeho rozhodnutí hodila do jejich skupin zájmů. Francouzi přepisem vietnamštiny do latinky výrazně zvýšili gramotnost místních obyvatel, bohužel však svými zásahy velice poničili vietnamskou kulturu. Zárodky hnutí se vytvářely mezi chudou inteligencí, nacionalisty a později mezi komunisty. Odboj v koloniích se Francouzům podařilo potírat a tak v roce 1930 při povstání Yen Bai zasadili Francouzi velice velkou ránu do hnutí odporu. Mezi nejúspěšnější odpůrce ve Vietnamu patřili komunisté v čele s jejich kulturní ikonou Ho Či Minem. Vliv Francie byl zrušen v roce 1940 po dobytí Francie Němci a tak byli stanoveni jako vedoucí této země Japonci, kteří se o ni však nestarali a tak mohli, vzniknout zárodky Ligy pro nezávislost Vietnamu.²¹

²⁰ Ref 15 ČERNÍK s36-37

²¹ Ref 15 ČERNÍK s37-38

Situace ve Vietnamu po druhé světové válce

Na postupimské konferenci bylo rozhodnuto, že na sever od 16. rovnoběžky nahradí zde vládnoucí Japonce Čína a na jihu od této rovnoběžky jej nahradí Britové. Do britské části se navrátili Francouzi a snažili si vzít to, co jim před válkou náleželo a tak začal dlouhodobý konflikt mezi francouzským jihem Vietnamu a Komunistickým severním Vietnamem, který vyústil v porážce v roce 1954 u Dien Bien Phu, kdy byli Francouzi poraženi. A následné jednání rozdělilo Vietnam demarkační linií na 17. Rovnoběžce, kdy se na severu soustředili komunisti a na jihu se soustředili všichni, co podporovali Francouze a hlavně velká katolická komunita. Předpokládalo se vytvoření nového společného státu po volbách, k tomu však nedošlo a demarkační linie se stala po několik let stání hranicí mezi dvěma Vietnamy.²²

Vietnamsko-americký konflikt

V rámci boje za nezávislost se dokázali sjednotit různé společenské skupiny, ale při uspořádání státu se objevili konflikty, kdy komunisté chtěli sjednotit zemi do jednoho velkého státu, demokratické hnutí odmítalo uznat vládu jedné strany, katolíci se obávali represí a bohaté a vlivné rodiny se obávaly ztráty svých majetků. Severní Vietnam se pomocí zahraničních soudruhů měnil na komunistickou zemi se všemi následky. Na jihu se politické důvody blížily frašce, kdy byla snaha se demokratizovat. Oba dva státy byly sice suverénní, ale svým vlivem zasahovaly do dění druhého státu a v roce 1959 zahájil Severní Vietnam otevřenou kampaň proti jihu. Prezident Jižního Vietnamu Ngo Dinh Diem měl podporu spojených států. Americká pomoc se nejdříve soustředila, na vysílání poradců. Mezi hlavní realizátory zájmů Severního Vietnamu v demokratickém Jihu byla Národní fronta osvobození, kterou nazývali Američané Vietkong – Vietnamští komunisté. Aby Američani zničili jeho hospodářský základ, začali od roku 1964 bombardovat Severní Vietnam. Jižní Vietnamci nechávali za sebe válčit bělochy i přes velkou snahu a velké bombardování se nepodařilo Američanům hospodářství Severního Vietnamu zničit, to zejména díky velké podpoře Severního Vietnamu ze strany Číny a Sovětského svazu. Aby Američané

²²

Ref 15 ČERNÍK s38-39

zabránili schovávání partyzánů, ničili džungli chemickými zbraněmi, tento postup začínal vyvolávat velikou nenávisť. Za bod zlomu lze považovat rok 1968, kdy NFO vytvořila ofenzívu Tet. Tento jev měl za následek stahování amerických vojsk, ale to znamenalo zvýšení bombardování Severu. Rozhovory o míru byly vedeny Henrim Kissingerem a Le Duc Thoem nakonec po několika letech vyústili v pařížskou mírovou dohodu. Na straně Američanů a jižních Vietnamců byli velké ztráty a na severu zahynuli až 4 miliony civilních obyvatel. Jižní Vietnam nevydržel odchod Američanů a v roce 1976 podlehl tlaku ze severu a byla vytvořena Vietnamské socialistická republika.²³

Dnešní sjednocený Vietnam

Spojení dvou zemí, které měly odlišný administrativní a správní rozvoj byl velice těžký a plný komplikací. Kdy Sever dosazoval do důležitých pozic na Jihu své lidi, ale ti své práci příliš nerozuměli. Nastával tak problém se začleněním vojáků do mírového společenství. Komunisté organizovali tábory, kde se snažili převychovat obchodníky, intelektuály a budhistické a křesťanské kleriky. V této době se objevilo velké množství uprchlíků v jihočeském moři. Vietnam zasáhl proti Pol Potovy a jeho masakru rudých Khmerů a tak obsadil celou Kambodžu a ustanovil zde pro hanojskou vládu. Toto se však nelíbilo, Číně tak s ním v roce 1979 svedla pohraniční válku. Vojenské síly z Kambodži stáhl Vietnam až v roce 1989. V roce 1986 byly vytvořeny reformy Doi Moi, které pomohly se Vietnamu znovu nastartovat. Toto způsobilo uvolnění mezinárodních vztahů a zvýšení ekonomické situace země. A také k zlepšení přispělo zrušení embarga v roce 1994 ze strany USA. V dnešní době, kdy uplynulo 30 let od pádu režimu, se zde pořád drží komunistická vláda. Je to také země s velkou historií, s množstvím válek a válečných konfliktů. Vietnamci jsou na sebe velice hrdí, že se dokázali postavit velkým světovým mocnostem a proto nechápou, když je někdo neocení a mají skeptický pohled a vliv západu.²⁴

²³ Ref 15 ČERNÍK s39-40

²⁴ Ref 15 ČERNÍK s40-41

2.2 Reforma Đỏi Mới a jejich vliv na migraci do světa

Počátky vietnamské migrace byly motivovány ekonomickou a ideologickou vazbou země, kdy byl značný rozdíl mezi tím, jestli lidé prchají z jihu nebo ze severu Vietnamu. Migrace se lišila tím, že z jihu lidé prchali před nebezpečím komunismu po sjednocení země a ze severu lidé odjížděli v rámci různých výměnných programů. V roce 1986 byla schválena reforma Đỏi Mới, která byla začleněna do ústavy v roce 1992. Tato reforma přinesla povolení soukromého podnikání a zaručila svobodu pohybu, což vedlo k následné větší migraci Vietnamců do světa. Důvodem pro tuto reformu bylo to, že před rokem 1986 stát znárodňoval, kolektivizoval, fixoval ceny, omezoval svobodu pohybu a zakazoval soukromé podnikání, toto však vyústilo k nefunkčnímu systému zásobování, potravinovou nesoběstačnost a ohrožení hladomorem. Toto nutilo lidi k tomu, že hledali možnosti, jak přežít. Přídělový systém, který platil od konce války v roce 1975, byl roku 1985 na zhroutení. V roce 1986 přijala vietnamská vláda na 6. sjezdu komunistické strany Vietnamu reformy Đỏi Mới, které předpověděly raketový růst ekonomické situace v zemi. Tyto reformy legalizovaly soukromé podnikání a vytvořily podmínky pro svobodu pohybu. Na počátku 90 let 20. století byl Vietnam jednou z nejhudších zemí na světě a díky těmto reformám se nastartoval jeho raketový růst. Díky velkému úspěchu reformy se stala reforma Đỏi Mới jedním z klíčových bodů propagandy. Reforma Đỏi Mới přišla zajisté také proto, aby Vietnamu pomohla se nastartovat a zlepšit životní podmínky. Díky trvajícím vojenským konfliktům a rozpadu východního bloku musel Vietnam přistoupit k řadě různých kompromisních řešení, například stažením vietnamských vojáků z Kambodži. Vietnam začal vyjednávat se Spojenými státy americkými a Čínou, což vyústilo k zrušení ekonomického embarga Billem Clintonem v roce 1994.²⁵

Đỏi Mới oficiálně nastartovala reformu centrálně řízeného hospodářství sovětského typu. Tento typ hospodářství upíral jakékoliv formy soukromé ekonomické aktivity, rozvoj těžkého průmyslu, kolektivního zemědělství a tato aktivita vyústila v tom, že lidé zažívali čím dál tím větší bídu. Postupná

²⁵ Ref 1 FREIDINGEROVÁ 43-45

liberalizace se zpočátku soustředila vnitřně pro potřeby státu, na rozdíl od potřeb zahraničních investorů. Díky ekonomické krizi v Asii se začal více Vietnam otevírat světu a krize přiměla vládu k omezení absolutní kontroly nad děním ve státě. Vietnam se stal postupně součástí různých organizací a to zejména Sdružení národů jihovýchodní Asie, Asijsko-pacifického hospodářského společenství a mnoha dalších. Také se stal členem Světové obchodní organizace a součástí mezinárodního měnového fondu. Vstup do Světové obchodní organizace měl za následek oslabení vlivu strany v ekonomice, ale i v politické sféře. Počátky této reformy přinesly Vietnamu spíše problémy a to zejména problémy s inflací, korupcí a rozevírání nůžek rozdílů. Mezi pozitivní vlivy lze jistě zařadit to, že ekonomika nastartovala růst a zvýšil se příjem na osobu téměř pětkrát. Reforma zaznamenala snížení chudoby obyvatelstva, lepší dostupnost základního vzdělání, zdravotní péče, bydlení a elektřiny.²⁶

I přes velkou snahu patří Vietnam mezi chudé státy, kde přibližně polovina všech obyvatel pracuje v neefektivním zemědělství. Míra inflace představuje pořadové číslo 20%. Je zde velká míra korupce, která se dostává do všech sfér života ve Vietnamu. *Đôi Mói* lze vnímat pozitivně, ale díky tomu, že reforma je spíše ekonomická a není politická a nemění tak politickou situaci zemi a situaci obyvatel s politického hlediska. Díky přítomnosti vlády jedné strany, která neumožňuje lidem měnit pevné vazby ve státě a ty mají velice velký vliv na rozdíl v situaci mezi privátními a státními zaměstnanci. Díky velké korupci mají státní zaměstnanci příjem, který získávají za zařízení různých služeb. Další výhodou státních zaměstnanců je to, že mají právo na důchod. Rychlý růst ekonomiky však zaznamenal velkou řadu různých problémů, jako je velká míra korupce, neefektivní administrativa, znečištění ovzduší. Energetická krize, export s malou přidanou hodnotou, rostoucí náchylnost k chudobě u etnických minorit, zvětšování rozdílů mezi městem a venkovem, pomalý růst pracovních míst, zvyšování cen nemovitostí a postupná závislost země na vývozu pracovníků do zahraničí, jako plán vlády boje s nezaměstnaností a nekvalifikací. Počet obyvatel roste i přes politiku dvou dětí uplatňovanou ze strany vládnoucí strany, kde je snaha omezit velký nárůst obyvatelstva. Politická stabilita země je však

²⁶

Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 45-48

vykoupena na úkor svobody slova, tisku, názoru, shromažďování a volného přístupu k informacím. Některé webové stránky jsou blokovány a stát kontroluje aktivitu lidí na internetu. I přesto, že se reforma *Đổi Mới* začíná naplňovat, je vidět velký rozdíl v jejím rozvoji v různých oblastech Vietnamu. Ve velkých městech se koncertuje velká část kapitálu země a tak dochází k tomu, že se lidé z venkova stěhují do měst, kde však žijí ve velice špatných podmínkách.²⁷

2.3 Geografie Vietnamu

Celý název tohoto státu je Vietnamská socialistická republika, ale používá se spíše zkrácená verze Vietnam. Vietnam leží na pobřeží poloostrova zadní Indie a nazývaného Indočínou. Sousedními státy jsou na severu Čína a Laos, Kambodža na západě, na východě a na jihu omílá Vietnam Jihočínské moře. Vietnam zaujímá území o rozloze 331 114 km² a díky tomu je jeho rozloha přibližně 4x větší, nežli rozloha České republiky. Samotní Vietnamci o své zemi říkají, že se podobá vahadlu, kdy na obou koncích jsou zavěšeny košíky s rýží, nebo ji přirovnávají k draku s hlavou nahoře. Země je na severu a jihu rozlehlá, na rozdíl od ve středu, kde je široká pouze asi 50 km. Vietnam je však velice dlouhý a na délku má přibližně 1600 km. Díky této velké rozloze je území Vietnamu velice různorodé a odlišné podnebí. Na severu a severovýchodě se nacházejí rozlehlé hory a kopce s velice častou, nepropustnou džunglí. Je zde pohoří Hoang Lien Son, ve kterém se nachází nejvyšší hora Vietnamu Phan Si Pan s výškou 3141 m. Hornatý ráz severního Vietnamu je narušen deltou Rudé řeky, sice je rozloha této delty přibližně 7x menší, než rozloha hor, přesto je zde velké množství obyvatel Vietnamu. Ve střední části Vietnamu se nachází Ho Či Mimova cesta, které prochází pohořím Truong Son, které se nachází v celém středním Vietnamu, které je zakončeno náhorními plošinami Tay Nguyen na jihu. Na východě toto pohoří prudce klesá a na jihu se postupně spojuje s deltou řeky Mekong, která má stejný význam jako Rudá řeka na severu Vietnamu.²⁸

²⁷ Ref 1 FREIDINGEROVÁ s 48-49

²⁸ Ref 15 ČERNÍK s21 -22

Pro Vietnamce jsou řeky velice důležité a významné, i když tvoří delty a nížiny vietnamských řek jen jednu čtvrtinu celého území Vietnamu mají pro tuto zemi a pro její obyvatele velice velký a důležitý význam. Jelikož řeky představují zdroj vody, obživy v podobě zemědělství a rybolovu, ale také velice významnou a potřebnou dopravní cestu. Ve Vietnamu jsou dvě velice významné řeky a to jsou řeky Mekong a Rudá řeka. Rudá řeka pramení v Číně a protéká severním Vietnamem, kde se vlévá do Tonkinského zálivu. Delta řeky tvoří přibližně 15 000 km² a je tvořena úrodnými naplaveninami a díky tomu se vytváří ideální podmínky na pěstování vodní rýže. Díky velké úrodnosti se zde soustředí velké procento obyvatel. Proto se zde nachází hlavní město Vietnamu Hanoj. Rudá řeka má však i své špatné stránky a to, že vytváří velké záplavy, které postihují nížiny a ničí, co bylo vybudováno a proto jsou zde vybudovány rozsáhlé hráze, které chrání místní obyvatelstvo. Druhou a neméně významnou řekou je řeka Mekong, i když Mekong nemá pro Vietnam takový historický význam. Mekong pramení v Tibetu a dosahuje délky 4800 km. Sice Vietnamem protéká velice malá část toku, ale tato malá část toku tvoří 60 000 km² rozlehlou deltu a je největším producentem rýže ve Vietnamu. Nachází se zde Ho Či Mimovo město dřívější Saigon a je nejlidnatějším městem Vietnamu.²⁹

3 Odlišnosti vietnamské menšiny od české společnosti.

Tato kapitola se zabývá tím, jaké jsou odlišnosti mezi Vietnamskou menšinou, jak na základě jejího jazykového vybavení, ale i na základě toho jaké, jsou motivace ke studiu a jeho postavení v komunitě. Vzdělání je jedním z důvodů k migraci obyvatelstva.

3.1 Jazykové odlišnost Vietnamské komunity.

To, aby se někdo mohl začlenit do nějaké společnosti, je velice důležité proto, aby uměl daný jazyk této společnosti, jelikož potom je jeho začlenění daleko snazší a plynulejší, než pokud jazykem nehovoří. Rozdíly, v tom jak umí mluvit česky Vietnamci, jsou velice markantní. Někteří Vietnamci například vůbec česky

²⁹ Ref 15 ČERNÍK s22-23

neumí jediné slovo, ale najdou si tací, kteří umí česky tak dokonale, že dokážou v češtině psát literární tvorbu.³⁰

Velká část dospělých Vietnamců vůbec česky nehovoří. Důvodem je, velký nárůst Vietnamců v České republice. V období 31. 12. 2004 a 31. 12. 2008 se počet Vietnamců zvýšil z 34 179 na 52 522 a v září roku 2009 zde již žilo 60 996 lidí, což znamená že počet Vietnamců narostl za 4 roky a 3 měsíce o 78,5 % , což je velký skok. Tento nárůst byl způsoben tím, že do českých firem přicházeli Vietnamci pracovat, jako dělníci, kdy zareagovali na výzvu českých státníků. Vietnamci, kteří přicházeli v tomto období, povětšinou mluví jen vietnamsky. Velká část těchto lidí neprošla žádným uceleným jazykovým kurzem. Pokud by jej však chtěli absolvovat, tak zde nemají moc možností. Tito lidé nemají možnost se naučit česky při kontaktu s českým zákazníkem, jelikož v těchto prodejnách se zákazník sám obslouží. Obsluha tak ovládá jen výroky, které slouží ke komunikaci v rámci obchodního styku, kdy je slovní zásoba omezena jen na číslovky a barvy zboží a pojmy, které se zbožím souvisí. Mimo tyto pojmy je slovní zásoba na velice nízké úrovni.³¹

Vietnamská komunita v České republice by nemohla existovat, pokud by zde nebyl velký počet migrantů, kteří patří do první generace, která přicházela do naší země ještě v dobách komunismu. Tito Vietnamci se česky naučili na našich středních a vysokých školách. Tito, co zde v češtině studovali, tvoří základ české komunity Vietnamců. Část těchto lidí, kteří zde po roce 1989 zůstali, vytvořili základ dnešní vietnamské komunity. Mezi významné představitele, co studovali na našich školách, lze zařadit ty, ti co vytvořili na počátku 60 let 20. století česko-vietnamský slovník, který je dnes velice využíván. Velké množství lidí vystudovalo na našich školách od 50 let. V průběhu 60 až 80 let 20. století sem přicházelo značné množství mladých učňů, kteří nejprve absolvovali základní intenzivní kurz češtiny a poté 4 roky studovali na českých odborných školách a po tomto studiu nastoupili do českých továren. Z těchto lidí se poté rekrutovali tlumočníci, kteří od počátku 80 let dělali tlumočnický svým spolupracovníkům. Hostující dělníci v 80 letech moc neuměli česky a museli se proto spoléhat na své

³⁰ BAREŠOVÁ, Ivona (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. s 21 ISBN 978-80-244-2645-7.

³¹ Ref 30 BAREŠOVÁ s 21-22

tlumočníky, kteří zde studovali dříve. Před rokem 1989 byli tito lidé, co zde pracovali nebo studovali pod bedlivým dohledem místního velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky. Před rokem 1989 skoro nikdo ze zdejších Vietnamců nepočítal s tím, že by zůstal na našem území trvaleji. Byla zde však zdola pomyslná a zdola reálná teritoriálně difuzní komunita, která měla zkušenost s pobytem na našem území. Tito nejaktivnější jedinci, měli kontakty s vedením obou států. Proto nic nebránilo těm, kteří uměli česky a měli nějaký základní kapitál a obchodní vlohy, tak mohli po uvolnění režimu v roce 1989 začít podnikat.³²

Počet těch, kteří zde zůstali po roce 1989 lze velice těžko odhadnout. Velká část lidí, kteří zde byli před rokem 1989, odjela zpět do své vlasti. Ti co zde zůstali a pracovali ještě přibližně dva až tři roky, kdy si v této době přivydělávali tím, že podnikali, než se podnikání začali věnovat úplně. V této době se také přicházeli ti, kteří odešli po sjednocení Německa, kdy jim místní německá vláda přispívala na odchod do vlasti. V polovině 90 let začal postupně počet vietnamských občanů přibývat. Tento nárůst byl způsoben tím, že velká část těchto lidí slučovala své rodiny. A tak se začala rodit druhá generace Vietnamců, těch, kteří již měli češtinu jako svůj rodný jazyk. A tak se postupně zvyšoval počet Vietnamců na českých školách. Ve školním roce 2003/2004 studovalo na českých základních školách 4036 studentů vietnamské národnosti. Tito studenti byli však velice rozptýleni. Důležité je také to, že všichni musí posílat své děti do škol, i když zde nemají povolení k trvalému pobytu.³³

Mezi Čechy, kteří přicházejí s Vietnamci do častého styku v obchodě, převládá názor, že Vietnamci tvoří uzavřenou skupinu obyvatel, která se nechce naučit česky, i když zde žije dlouho dobu. Nebo jsou přesvědčení, že neznalost češtiny jen předstírají, aby se vyhnuli nepříjemnému kontaktu s úřady. To, že velká část nemluví plyně česky je způsobeno tím, že zde velice složitá struktura komunity. Dalším důvodem je to, že čeština a vietnamština mají odlišné lexikální a fonetické rozdílnosti a jak již bylo zmíněno je zde malé množství jazykových

³² Ref 30 BAREŠOVÁ s 22-23

³³ Ref 30 BAREŠOVÁ s 24-25

kurzů. Většina Vietnamců nemá dostatečný prostor pro rozvoj svých komunikačních schopností.

Mnoho lidí komunikuje česky na velice dobré úrovni a někteří z nich mají i české přátele. Někteří z nich komunikují jen s českými zákazníky, tak při této komunikaci mají velice dobrou slovní zásobu. Tito lidé však nejsou schopni číst v češtině a tak využívají služeb tlumočnicků, které jsou tak velice žádané a rozšířené³⁴

Velkou výhodou pro vietnamskou komunitu přináší české školství, kdy mohou děti ovládnout češtinu jako svůj druhý jazyk na úrovni rodilého mluvčího. K plnému ovládnutí jazyka, je však potřeba dlouhodobého působení na českých školách, ale většina z nich, mluví česky velice snadno již velice brzy. Díky těmto dětem je šance na začlenění do české společnosti ze strany Vietnamců velice nadějná. To, že jsou vietnamské děti na českých školách tak úspěšné, je způsobeno tím, že rodiče těchto dětí své děti velice podporují a děti chtějí svým vzděláním předčít své rodiče. Hraje zde roli i úcta Vietnamců ke vzdělání a k učitelům.³⁵

Tento fakt ukazuje to, že si většina lidí myslí to, že snaha se integrovat do české společnosti je ze strany Vietnamců na vysoké úrovni.³⁶

3.2 Odlišnosti vietnamských dětí a rodičů ohledně motivace ke studiu

Tato kapitola se zabývá tím, jaké jsou postoje dětí a jejich rodičů po příchodu do České republiky za lepším životem a jak se děti realizují na své přání a na přání rodičů ve svém studiu.

3.2.1 Motivace dětí ke studiu

Rodiče vietnamských dětí, kteří tvořili první generaci, přišli do naší země po roce 1989, přicházeli z důvodu lepšího výdělků a z důvodu, že chtěli pro svoje děti zajistit lepší život, nežli měli ve své původní domovině. Díky tomuto záměru rodiče obětují svůj život a emigrují, aby svým dětem zajistili kvalitní vzdělání a tak kvalitnější vstup do nového života a i když mají problémy se začleněním, tak tady kvůli svým dětem vydrží. Rodiče velice často pracují, aby pomocí financí

³⁴ Ref 30 BAREŠOVÁ s 25

³⁵ Ref 30 BAREŠOVÁ s 25-26

³⁶ Ref 30 BAREŠOVÁ s 26-28

zajistili svým dětem kvalitní vzdělání a místo toho aby si sami užili dovolenou tak pracují, aby finančně zajistili rodinu a dětem mohli dopřát vše, co se týká jejich lepšího života zaplatit. Rodiče svou pracovní roli spojují s rolí rodičovskou, kdy je práce formou zajištění pro utváření rodičovské role. Proto je pro velkou část Vietnamců důvod setrvání v České republice studium jejich dětí, které ještě nebylo dětmi dokončeno.³⁷

Díky tomuto se povětšinou vietnamské děti chtějí sami vzdělávat a neberou školu jako něco, co je otravuje. Dualita mezi touhou studovat a povinností je zakořeněna tím, jaké měli jejich rodiče zkušenosti a co pro své děti obětovali, aby jim zajistili lepší životní podmínky v naší zemi. Tento princip chtění po vzdělání je způsoben tím, že děti cítí ke svým rodičům povinnost, jelikož jejich rodiče přinesli svou oběť tím, že zakusili migrační zkušenost ze své země do neznámé České republiky. A také naplnit aspirace ke vzdělání, které si nemohli jejich rodiče sami pro sebe naplnit, a to z důvodu, že nemohli studovat, anebo se ve svém vystudovaném oboru uplatnit. Snaha dětí je taková, že se snaží chytit možnosti, kterou jim svým příchodem do České republiky dali jejich rodiče. Díky zkušenosti rodičů emigrovat je snaha dětí dosáhnout dobrých studijních výsledků velice vysoká, jelikož vědí, že rodiče kvůli nim emigrovali do České republiky. Další motivací je to, že většina migrantů se zde chce později po studiu uplatnit. Pokud by se neuplatnili, tak by to znamenalo nevyužití šance, kterou jim dala jejich rodina na lepší vzdělání a uplatnění životě. I když dle hodnocení Programu pro mezinárodní hodnocení žáků je kvalita vzdělání ve Vietnamu vyšší, než-li v České republice i taky považuje většina Vietnamců vzdělání v naší vlasti za lepší, jelikož jim evropské vzdělání na rozdíl od vzdělání asijského, zajistí lepší podmínky pro vstup do vzdělávacího systému v západní Evropě. Na rozdíl od toho, je asijské vzdělání považováno za něco, co nepomáhá k zlepšení situace a příliš zatěžuje a nepřináší využitelnost.³⁸

Druhou motivací je to, že chtějí naplnit studijní předpoklady svých rodičů, které je nedokázali za svůj život realizovat. Důvodem nerealizace byla životní úroveň ve Vietnamu, nebo jen důvod k migraci. Důvodem, proč nemohli rodiče

³⁷ JARKOVSKÁ, Lucie. *Etnická rozmanitost ve škole: stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015. s 127-130 ISBN 978-80-262-0792-4.

³⁸ Ref 37 JARKOVSKÁ s 131-133

vietnamských dětí studovat, jsou ekonomické, jelikož často pocházejí z vesnického prostředí a neměli dostatek financí na to, aby mohli vystudovat. U rodičů je zlom v pracovní biografii, kdy dochází k tomu, že se většina snaží zařadit do naší ekonomiky, a tak díky tomu zde dochází k sestupné profesní mobilitě. Je jedno co před tím daný člověk vykonával za profesi, či co vystudoval ještě při pobytu ve Vietnamu. Jedné se i to, že i člověk co vystudoval vysokou školu ve Vietnamu je zde ochotný prodávat na tržnici jen proto, aby svým dětem zajistil lepší a hodnotnější život. Vystudování vysoké školy ze strany dětí je pro rodiče dobrým zakončením jejich imigrační poutě. Pro Vietnamce jsou děti důležité a jejich úspěch je ukazatelem, jak jsou vysoko ve svém postavení ve vietnamské komunitě. Rozdíl v tom jak se vietnamští rodiče chlubí svými dětmi v úspěšnosti ve studiu, je těmito dětmi prezentován jako rozdíl oproti českým rodičům. Díky tomu je hodnota dosaženého vzdělání úspěchem celé rodiny nikoliv jednotlivce. Pokud dítě, vystuduje tak potom má větší šanci, aby sebe dobře finančně zajistil a také, aby dobře finančně zajistil své rodiče. Studijní úspěch dítěte zvyšuje prestiž jeho rodiny. Proto neúspěch dítěte je vnímán jako neúspěch celé jeho rodiny.³⁹

3.2.2 Úspěšnost migrace na základě vzdělání vietnamských dětí

Proto, aby byl celý projekt považován za úspěšný, není potřeba jen to, aby děti vystudovaly a tak dosáhly jakéhokoliv vzdělání. Dosažení vzdělání, je tedy jednoduše řečeno to, že bude překonáno stigma stánkaře a stigma cizince. Vzdělání je snaha začlenit děti do české společnosti, kdy je snaha překonat svůj kulturní kapitál, aby jejich děti byly považovány za pravoplatné členy společnosti. Proto jsou zde různé rozdílnosti v tom, jak se staví proti české většině, kdy je studijní výsledek je považován jako úspěch rodičovských kompetencí.⁴⁰

Prvním úkolem druhé generace je tedy překonat pomocí svého vzdělání stigma cizince. Toto stigma je pro tyto lidi velice důležitým tématem a značně ovlivňuje postoj ke vzdělání. Rozdílnost je vnímána jako překážka na trhu práce a to zejména ze strany první generace. Je zde velká snaha o překonávání bariér a vzdělání je přisuzováno nejvyšší postavení. Dítě je motivováno k tomu, aby se po

³⁹ Ref 37 JARKOVSKÁ s 133-135

⁴⁰ Ref 37 JARKOVSKÁ s 135-136

vystudování ve svém oboru uplatnilo a dosahovalo tak excelentních výsledků a bylo vždy nejlepší či jedno z nejlepších. Dítě musí být lepší, nežli ti nejlepší z většinové populace.⁴¹

Prosadit se na trhu práce znamená být vždy nejlepší oproti ostatním etnicky zvýhodněným občanům. Tato představa formuje postoj rodičů, což je pak dětmí prezentováno jako přísná výchova. Rodiče však tvrdí, že na své děti nikterak netlačí. Tento tlak na vzdělání může být přímý, kdy dětem platí doučování nebo nepřímý kdy jediným tématem, které s dětmi probírají je vzdělání a přístup k němu. Rodiče na svoje děti tlačí proto, že pro ně chtějí vždy to nejlepší, co jim mohou dát, nakonec to děti ocení. Tlak je způsoben tím, že na rodinu tlačí okolí a vyžaduje tak, aby rodiče ukázali, jaké mají jejich děti studijní úspěchy. K tomu, aby děti motivovali ke studiu je i předkládání studijních úspěchů jiných dětí, aby je tak shazovali a tím je motivovali k lepšímu studiu.⁴²

Druhým úkolem druhé generace je to, aby se vymanili z toho, že jsou vnímáni jako stánkaři. Je zde snaha se pomocí vzdělání vymanit z tohoto pohledu a tak dosáhnout toho, aby nebyli většinovou společností vnímáni jako stánkaři, ale jako ti co studují danou školu a později se v daném oboru uplatní. Pracovní postavení rodičů je tak dobrým příkladem motivace ke zlepšení situace dané osoby. Pracovní biografie rodičů je tak dobrý prostředkem k dosažení lepšího vzdělání dětí. Je zde snaha vymanit děti z imigrantské ekonomiky, aby se zařadily do běžného pracovního trhu. Oproti rodičům jejich děti disponují dodatečným ekonomickým a kulturním kapitálem a tak mají daleko lepší podmínky k dosažení lepšího postavení, nežli první generace jejich rodičů. Děti jsou zde největší prioritou pro postavení rodiny a její prestiže. Pro děti chtějí vždy to nejlepší, i když k tomu vede velice těžká cesta, která může ničit vztahy mezi dětmi a rodiči.⁴³

⁴¹ Ref 37 JARKOVSKÁ s 136-138

⁴² Ref 37 JARKOVSKÁ s 138-139

⁴³ Ref 37 JARKOVSKÁ s 139-140

4 Způsoby migrace Vietnamského obyvatelstva

V této kapitole se zmíním o různých formách migrace obyvatel Vietnamské socialistické republiky. Imigraci z Vietnamu lze dělit na několik typů, když mezi základní patří legální způsob, pololegální způsob a nelegální způsob migrace. Větší vlny migrace začaly přicházet zejména po konci války ve Vietnamu v roce 1975, kdy byl celý Vietnam sjednocen pod vládou komunismu, a první migranti odjížděli do spřátelených socialistických zemí, aby se zde jako dělníci nebo jiné profese vyučili a získali potřebné znalosti pro budování státu. Formou nelegální migrace byli, tak zvaní „boat people“, lidé, kteří přechali po pádu Saigonu zejména z politických důvodů. Forma, kdy jsou lidé vyvázeni legálně, přetrvává dodnes.⁴⁴

4.1 Nelegální transfery

Pokud mluvíme o nelegální migraci, tak se jedná zejména o to, že jsou tito lidé přepraveni například přes zelenou hranici nebo pomocí nelegálních dokladů. Kdy tato nelegální migrace probíhá přes Čínu a dále letecky nebo vlakem do Ruska, kdy zde povětšinou v Moskvě čekají několik dní a poté cestují přes Ukrajinu a Slovensko do České republiky nebo dál na západ. V Moskvě, kam se mohou dostat i legálně přechávají několik dní na to, aby byli dále převedeni do Evropy. Transzitní země se liší tím, jestli se jedná o Německo nebo o Českou republiku. Nevýhodou této migrace je její časová náročnost a nebezpečí zadržení, smrti nebo úrazu. Velká část těchto lidí se stane oběťmi s bílým masem. V tomto obchodu jsou lidé zneužití v nelegálních továrnách a zejména ženy, jako prostitutky. Také však jsou někteří lidé přepraveni legálně do České republiky a poté jsou nelegálně přepraveni pomocí pašeráků do Německa.⁴⁵

4.2 Pololegální transfery

Mezi pololegální transfery lze zařadit ty, které probíhají pomocí hledání klíčků v zákonech dané země a ty jsou velice pro Českou republiku dominantní. Jedná se o kombinaci legální a pololegálních forem, zejména jde o padělání dokladů pro získání povolení pobytu v České republice. Patří sem podplácení pracovníků, kteří vyřizují povolení k pobytu nebo zřizování fiktivních adopcí a

⁴⁴ NOŽINA, Miroslav a Filip KRAUS. *Bossové, vojáci a zrnka rýže: vietnamské kriminální sítě v ČR a jejich mezinárodní dimenze*. Vyd. 1. Praha: KLP, 2012. s103 ISBN 978-80-86791-88-3.

⁴⁵ Ref 44 NOŽINA 2012 s 107-114

sňatků. Další formou jsou fiktivní pracovní konkurzy, kdy na obsazení místa je, jako nejvhodnější adept jen Vietnamec. Také získání stipendií na nějaké soukromé škole, kdy tyto školy za peníze přijmou kohokoliv, kdo zaplatí peníze za studium. Důvodem tohoto způsobu přepravy je, že po získání povolení k pobytu, jej lze změnit na pracovní povolení v České republice a tak se k nám dostane člověk, který má u nás rodinu a může mu být i 40 let. Lidé, kteří se rozhodnou pro tuto formu migrace jsou školeni na to, aby mohli získat studentské vízum. Tato forma má klesající a stoupající tendenci a to z důvodu otevírání a zavírání českého pracovního trhu pro vietnamské občany.⁴⁶

4.3 Legální transfery osob

Jako první formu lze jmenovat zakládání fiktivních firem, ve kterých je velké množství společníků a jednatelů. Další formou je získávání práce pomocí pracovních agentur, jak v České republice, tak ve Vietnamu. Pracovní agentury jsou velice specifické, a proto jim věnuji samostatnou podkapitolu. Tato forma započala zejména v devadesátých letech a to formou zakládání fiktivních firem, kdy tento člověk získal status společníka ve firmě a poté zakládá firmu, do které jsou zváni noví společníci z Vietnamu.⁴⁷

4.4 Pracovní agentury

Mezi další a velice rozšířenou formu přepravy vietnamských obyvatel je migrace pomocí pracovních agentur. Tyto agentury jsou zakládány jak v České republice, tak ve Vietnamu. Ve Vietnamu jsou agentury zakládány zejména k vyřizování pracovních víz a transportu lidí do České republiky. V České republice se jedná o pracovní agentury založené na pracovnících poradnách a poradnách ohledně zdravotního pojištění. Tyto agentury nabírají vietnamské dělníky a vietnamské dělnice přímo Vietnamu.⁴⁸

4.4.1 Pracovní agentury ve Vietnamu

Pracovní agentury ve Vietnamu, které zprostředkováním práce v České republice mají velkou výhodu, jelikož zájem o vycestování do zahraničí je mezi obyvateli pořád velký. Díky tomu, že každý Vietnamec má velké množství

⁴⁶ Ref 44 NOŽINA 2012 s 114-117

⁴⁷ Ref 44 NOŽINA 2012 s 117-119

⁴⁸ Ref 44 NOŽINA 2012 s 119-120

kontaktů a přátel a žije společenským životem, tak při získání pracovního povolení v České republice tvrdí, že se o ní dozvěděl od svých známých, i když je zde přes agenturu. Agentury také využívají sítě svých známých, kteří pracují v různých školách a firmách a díky tomu, že většina Vietnamců žije velkým společenským životem a často se setkává, tak se informace o vycestování velice rychle a snadno šíří. O práci v České republice je velký zájem zejména z důvodu, že do Vietnamu přijíždějí příbuzní z České republiky a díky svému chování vytvářejí iluzi, že je v České republice velice snadný výdělek.

Většina migrantů a migrantek pochází z chudého prostředí, a proto jsou pro ně pořádány kurzy, aby zvládli požadavky na ambasádě. Velká část těchto lidí pochází z nerozvinutých oblastí Vietnamu a mají zkreslené a přehnané představy o možnostech výdělku v České republice. Většina těchto lidí má velice špatné znalosti o českých zákonech a přijíždějí do České republiky na základě podnikatelských víz, jelikož nejsou schopni rozlišit mezi těmito formami a to vízem pracovním s podnikatelským. Další část podepisuje pracovní smlouvy, které jsou pro ně velice nevýhodné. Pro tyto agentury vůči lidem je typické, že inkasují značně vysoké částky, které však nezaručují, že člověk nakonec výzkum získá.⁴⁹

4.4.2 Pracovní agentury v České republice

V České republice je přibližně 28 pracovních agentur, které zprostředkovávají přepravu pracovníků a jejich rozdělování do jednotlivých podniků. Tyto agentury však často vytvářejí velice tvrdé pracovní podmínky, které mohou hraničit až s vykořisťováním a vytvářením otrocké práce. Agentury často vybírají nezákonné poplatky za zprostředkování práce. Velice často nemají pracovníci podepsanou smlouvu, nebo jí mají podepsanou jen v češtině a tak jí nerozumějí. Agentury jednoznačně kořistí na mzdách, které pracovníci získávají, jelikož jim dávají jen přibližně polovinu jejich výdělku z peněz, které agentuře posílá zaměstnavatel. Agentury od zaměstnanců vybírají další poplatky a to zejména peníze za ubytování a díky těmto poplatkům a příjmům z nájmu ještě více snižují jejich příjem. Všechny pracovní kolektivy mají své pracovní předáky, kteří slouží jako tlumočníci a poskytují pracovním agenturám možnost kontroly a

⁴⁹

Ref 44 NOŽINA 2012 s 120-123

mohou ovlivňovat jejich propuštění a opětovné přijímání, za což agentury získávají velké finanční prostředky, za nové zprostředkování práce. Pracovním agenturám jde především o zisk, jde zde o kvantitu pracovníků na rozdíl od jejich kvality. Mnoho nezaměstnaných není schopno si práci nalézt, a proto opět využívají pracovních agentur, které je využívají. Nezaměstnaní jsou velice často nespokojení a vytvářejí nové agentury, které dodávají nekvalifikované a nehovořící zaměstnance.⁵⁰

5 Kriminální sítě a legální sítě ve vietnamské komunitě

Ve vietnamské komunitě v Česku lze pozorovat dvě složky a to složku legální a složku kriminální. Tyto dvě složky spolu vzájemně a vedle sebe existují a fungují. Toto je založeno na vietnamské „venkovské mentalitě“ a exploračních strategiích přenesených do západního kulturního světa s kombinací tradičních asijských modelů zločinu. Na konci legální složky, jsou obchodníci s drobným zbožím a na konci kriminální složky jsou členové násilných gangů. V čele těchto struktur stojí takzvaní „šéfové“ nebo „respektovaní muži“, kteří tyto skupiny pod sebe začleňují. Legální a kriminální složka mezi sebou existuje a v mnoha případech i spolupracuje. Tyto složky jsou propojeny množstvím různých mostů a dočasných vazeb.⁵¹

5.1 Usazené osoby

V České republice se život vietnamské komunity soustřeďuje do blízkosti vietnamských tržnic, v těchto tržnicích fungují různé agentury, které nabízejí specializované služby. Mezi tyto služby lze zařadit zprostředkovatelské, konzultační a překladatelské agentury, které se specializují na překladatelské služby, které se specializují na vietnamskou komunitu. V těchto tržnicích existují různé restaurace, diskotéky, sportovní zařízení a zájmové skupiny, kdy jsou tyto služby poskytovány výhradně jen pro příslušníky vietnamské menšiny. Také se zde publikují různé časopisy a knihy ve vietnamštině. Vietnamské děti, zde žijí se svými rodiči a tráví zde většinu svého volného času. Děti zde mohou navštěvovat různé zájmové aktivity, anebo studovat různé jazyky. Vytváří se zde vlastní svět

⁵⁰ Ref 44 NOŽINA 2012 s 123-129

⁵¹ NOŽINA, Miroslav a Filip KRAUS. *Kriminální sítě ve vietnamské diaspoře: případ České republiky*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2009. S 46 ISBN 978-80-86506-82-1.

s vlastním zájmy a vztahy a také vlastními nepsanými zákony, kdy je vše propojeno vzájemnou komplikovanou sítí vazeb.⁵²

Velká část lidí komunikuje se svými příbuznými ve Vietnamu, ale také s ostatními Vietnamci v okolních státech, jako jsou Polsko a Německo. Komunikace probíhá na základě ekonomické a kulturní spolupráce, nechybí však spolupráce i na kriminální struktuře. Velká část Vietnamců přítomných na našem území dokládá to, že jejich cílem je si zde vydělat dostatek peněz a nechce se ze trvaleji usadit, toto tvrdí i ti, co zde pobývají již po dobu několika dlouhých let. Své rozběhlé živnosti, přenechávají svým mladým příbuzným nebo jiným členům jejich rozsáhlé rodiny, kteří nově přišli do České republiky. Nově příchozí pak udržují kontakty, které vybudovali jejich předchůdci. Strategie výdělníka vede k tomu, že většina lidí volí explorační strategii, jelikož tvrdí, že jsou zde jen dočasně. Tento fakt dokládá i to, že v roce 2006 mělo 26189 ekonomicky aktivních Vietnamců český živnostenský list, což tvořilo přibližně 95% všech ekonomicky aktivních Vietnamců. Tento trend převládá i přes vysokoškolské vzdělání žadatelů. Poměr těchto lidí se změnil mezi léty 2008-2009, kdy se do České republiky dostalo velké množství vietnamských dělníků do českých továren.⁵³

Tato dočasnost je však v mnoha ohledech fiktivní, jelikož velká část lidí se zde již trvaleji usadila a založila zde rodinu a děti těchto usedlíků již nemají takové vazby na Vietnam a za svou vlast považují Českou republiku a sami sebe označují za „banánové děti“.⁵⁴

Jsou zde však také lidé, kteří emigrovali zpět do Vietnamu, ale nedokázali se ve své zemi opět adaptovat. Jelikož si nedokázali zvyknout na svůj původní život před odchodem. Jejich rodinné vazby byly rozpadlé a názory okolí byly, že jsou povýšenci nebo zbohatlíci, část se jich vrátila zpět do České republiky.⁵⁵

Vietnamské zahraniční komunity se zdají být jednotné, není tomu tak ve skutečnosti. Je to důsledek historicko-politického procesu ve státech bývalého

⁵² Ref 51 NOŽINA 2009 s46

⁵³ Ref 51 NOŽINA 2009 s46-47

⁵⁴ Ref 51 NOŽINA 2009 s47-48

⁵⁵ Ref 51 NOŽINA 2009 s48

východního bloku. Ve všech státech bývalého východního bloku tak vzniklo několik základních skupin. První skupinou jsou gá neboli drubež či balíci nebo také označováni jako thóc, neboli zrnko rýže, tyto lidé jsou velice slabě zakořenění a přicházejí po roce 2000. Pak se jedná po přistěhovalec, kteří přijeli v 90. letech minulého století a jsou již plně etablovaní na rovině ekonomické a společenské.⁵⁶

Do České republiky pomocí agentur přichází přibližně 10 Vietnamců každý den. Velká část z nich začíná jako nelegální dělníci ve vietnamských nebo čínských manufakturách, nebo jako pracovníci obchodů či restaurací. Na tržnicích působí vedle agentur také různé osoby, které zprostředkovávají práci na legální či nelegální bázi. Mezi nově příchozími existují značné finanční rozdíly. Nový migrant musí platit za svou cestu, ubytování, stravu a zboží na prodej a také si musí koupit prodejní místo, kdy se jeho cena pohybuje okolo 200 000 až 300 000 CZK a nebo si ji lze pronajmout za přibližně 25 000 CZK za měsíc.⁵⁷

Na výdělek dostatečného množství peněz na uhrazení nákladů má nová přistěhovalec podstatně tři možnosti: našetřit peníze s pomocí příbuzných žijících v České republice a příbuzných žijících ve Vietnamu. Druhou možností je pracovat jako legální či nelegální dělník. A třetí možností je půjčení peněz na rozjezd svého podnikání z peněz půjčených od vietnamských podnikatelů.⁵⁸

Podmínky těchto půjček a pracovních smluv jsou velice tvrdé a trvají po dobu několika dlouhých let. Pokud nejsou obchodníci schopni platit své úroky, tak si je takzvaní šéfové vybírají pomocí zabavení zboží. Pokud toto nefunguje, následuje bytí a různé formy ponižování může to dojít až k únosům dětí a v krajních případech až k vraždám. Pod tímto tlakem se řada obchodníků uchyluje k tomu, že obchodují s drogami, cigaretami či zbraněmi a provozují činnosti pro různé zločinecké organizace. Abychom mohli rozlišit normální obchodníky od těch, co pracují na dluh je potřeba vidět, co dělají odlišného ti, co pracují na dluh a mají delší pracovní dobu a zaujímají méně lukrativní místa, která jsou však velice drahá.⁵⁹

⁵⁶ Ref 44 NOŽINA 2009 s48

⁵⁷ Ref 51 NOŽINA 2009 s48-49

⁵⁸ Ref 51 NOŽINA 2009 s49

⁵⁹ Ref 51 NOŽINA 2009 s49

Samotní prodavači, kteří splatili svůj dluh, se snaží z tržnice přesunout do kamenných prodejen a tvoří tak střední třídu vietnamské komunity. Tito lidé mají střední životní úroveň. Často si najímají české občany jako své zaměstnance či jako české babičky, které vychovávají jejich děti a mluví na děti česky. Někteří s těchto lidí ve střední vrstvě se zajímají o to, aby získali české občanství, což vede k bezvívovému styku v rámci Evropské unie. Získávání probíhá například pomocí fiktivních sňatků s příslušníky romského etnika. Cena za takový sňatek se pohybuje mezi 30 000 až 150 000 CZK. Je zajímavé, že spolu udržují styky a podílejí se na chodu obchodu. Dalším způsobem je zapsání muže do rodného listu dítěte, kdy se cena za takový zápis pohybuje mezi 20 000 až 30 000 CZK, je zaznamenáno přibližně 1000 případů, ale většina vietnamských otců nebyla informována o povinnosti platit výživné na své dítě.⁶⁰

5.2 Vietnamský „respektovaný muž“

Model indočínské vesnické mentality je tvořen tak, že převažuje názor, že vnitřní mechanismus komunity vyřeší problémy rychleji a efektivněji nežli státní složky dané země a proto je komunikace s úřady zdlouhavá a zbytečná. Pokud potřebuje člověk takový problém vyřešit, tak kontaktuje „respektovaného muže“, který mu pomůže jeho problém za „vděčnost“ vyřešit, kdy tato vděčnost představuje finanční úplatu, nějakou službu nebo morálně očekávanou protislužbou. V první polovině 90. let byl za „respektovaného muže“ považován obvykle vysokoškolský student vietnamského původu, který měl dobré ekonomické a společenské postavení a uměl plynule česky. Toto vzdělání získal ještě v dobách komunismu. Od druhé poloviny 90. let tuto funkci zastávali obchodníci, co přišli po roce 1990. Tito obchodníci směšovali legální a kriminální aktivity a byly povětšinou vlastníci velkých tržnic. Určití tito „respektovaní muži“ dosáhli svého respektu jako kriminální delikventi či jako nájemní žoldáci označovaní „bo doi“. Zisk investovali do kvalifikované hospodářské trestné činnosti. Výnosy z ní dokázali z černé a šedé ekonomiky překlenout do ekonomiky legální.⁶¹

⁶⁰ Ref 51 NOŽINA 2009 s49-50

⁶¹ Ref 51 NOŽINA 2009 s50-51

Proto, aby se někdo ve vietnamské komunitě stal „respektovaným mužem“, není potřeba jen dostatečného finančního zajištění. Je zde potřeba opravdové reálné moci. Tato moc je zajišťována pomocí pomocníků, kteří se nazývají bo doi. Jedná se o blízké důvěrníky, správce tržnic a firem, strážců a lidí, co mají styk se statní správou, právníky a v neposlední řadě obchodními partnery. Aby svou moc „respektovaný muž“ udržel, musí v případě různých sporů, arbitrází, malých násilných činů anebo jen života komunity v České republice tak musí mít velkou moc a autoritu. Z důvodu udržení moci má často styky na zločinecké podsvětí.⁶²

Díky tomu má policie velké obtíže rozlišit to, co páchají jen „bo doi“ mezi zájmy jejich šéfů nahoře hierarchie. „Respektovaní muži“ se snaží oddělit od přímého spojení s danou trestnou činností a spíše působit jako finančníci a bankéři těchto operací, k české společnosti se snaží prezentovat jako úspěšní obchodníci a k vietnamské komunitě jako „respektovaní muži“.⁶³

V České republice působí tři hlavní organizace, které slučují legální a nelegální činnost. Kdy kontrolují území Prahy, Brna a Chebu. Někteří z těchto šéfů jsou považováni za „respektované muže“. Společně s tím zde funguje pestrá paleta různých menších firem, ve kterých jsou šéfy „respektovaní muži“.⁶⁴

5.3 „Bo Doi“

Na úplném dně vietnamské kriminální sítě stojí malý kriminální delikventi. Tito lidé povětšinou páchají kriminální činy, jako jsou loupeže, vydírání, krádeže, vloupání a jiné. S touto činností současně páchají různé zvláštní práce v pozici „bo doi“. Jako „bo doi“ páchají pro jejich šéfy nájemné vraždy, vymáhají různé finanční pohledávky, zajišťují ochranu. Činnosti jsou povětšinou soustředěny přímo dovnitř vietnamské komunity. Mají svou přesně danou hierarchii. „Bo doi“ se často rekrutují z těch, co sem přišli a nestali se zde úspěšnými. Dalším zdrojem jsou kriminálníci z jiných států. Bo doi velice dobře znají svět vietnamské komunity a principy jejího fungování. U Bo doi je velice častá jejich cirkulace, kdy pokud mají v dané zemi nějaký problém tak se přemístí do jiné země.⁶⁵

⁶² Ref 51 NOŽINA 2009 s 51-52

⁶³ Ref 51 NOŽINA 2009 s52-53

⁶⁴ Ref 51 NOŽINA 2009 s53

⁶⁵ Ref 51 NOŽINA 2009 s53-55

„Respektovaní muži“ si Bo doi nejímají přímo, ale na konkrétní různé aktivity, díky svému dobrému vztahu s vietnamským podsvětím. Bo doi také někdy pracují jako tělesní strážci „respektovaného muže“. Za svou činnost dostávají finanční obnos nebo dobré obchodní místo.⁶⁶

Bo doi buď působí jako jednotlivci, nebo jsou součástí větší skupiny. Některé skupiny jsou vytvořeny jen na konkrétní čin, jiné jsou trvalé. Je důležité rozlišit mezi solitérními skupinami bo doi, které působí lokálně v místech velkého výskytu vietnamské komunity. Kdy na těchto lidech parazitují a vymáhají svou moc. Trvalejší skupiny bo doi chrání majetek bohatých obchodníků, hlídají tržiště a vymáhají peníze za nájem obchodního místa.⁶⁷

Nejtvrdší jádro bo doi pochází z území středního Vietnamu a to zejména z oblastí Nghe An a Ha Tinh. Tito bo doi mají mezi sebou velice pevné vazby. Tyto aktivity zajišťují ochranu před policií a pomoc při páchání různé trestné činnosti. Bo doi pocházejí také z různých jiných oblastí, však není takto silná vazba mezi sebou. Vazby mezi bo doi a „respektovanými muži“ jsou velice křehké a je zde snaha je zamaskovat, aby neměl „respektovaný muž“ na rukou krev a působil jako normální čistý obchodník.⁶⁸

6 Postoje české společnosti k menšinám

Abychom zachytili, jaké mají postoje Čechů k menšinám, je možné použít různé indikátory, které se dnes standardně používají v sociologických šetřeních. Proto, abychom si uvědomili, jak jsou menšiny vnímané, je důležité si uvědomit to, že po dlouhou dobu v dobách komunismu zde byla velká národní a etnická jednotnost, která započala odsunem Němců a částečně jí narušila přítomnost přesunu Romů ze Slovenska. Byl proveden průzkum postojů, koho by lidé nechtěli za své sousedy a Češi se zařadí na 10. místo z 27 v míře xenofobie kdy se jedná hlavně o vztah k Romům⁶⁹

⁶⁶ Ref 51 NOŽINA 2009 s53

⁶⁷ Ref 51 NOŽINA 2009 s53

⁶⁸ Ref 51 NOŽINA 2009 s53

⁶⁹ Postoje k cizincům a menšinám ve světle sociobiologického výkumu: Havlík. *Havlík* [online]. Praha: Paideia, 2005 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://paideia.pedf.cuni.cz/download/havlik.pdf>

Jiný výzkum uvádí to, že je zde velice silný odmítavý postoj k otevírání k něčemu, co je nám cizí. I když postoj k tomu, aby sem přicházeli další cizinci, se sice v roce 2004 trochu zlepšil, oproti roku 1996, kdy stoupl z 16% na 24% i přesto je postoj Čechů k cizincům pořád uzavřený. Vietnamci se řadí mezi méně přijatelné menšiny. Kdy si 66% lidí, si přálo, aby cizinci nezískávali povolení k podnikání.⁷⁰

Nejpříznivěji se ve výzkumu „mechanizmy“ stavěli ke Slovákům a nejméně pozitivně k Romům. Je zde vidět to, že postoje k menšinám pramení z českého strachu z neznámého⁷¹

V jiném výzkumu říká 54% dotázaných, že pro ně existuje národ, který je jim nesympatický a že zde existuje problematická menšina, tento postoj zastává 81% lidí. U Vietnamců je postoj negativní a pozitivní vyrovnaný. Dalším zajímavým údajem v přijatelnosti různých forem chování. Pro většinou jsou přijatelné pracovní vztahy s Němci, Afričany, Ukrajinci a Vietnamci. Daleko větší je postoj k odnímání na základě náboženství, nežli na základě národnosti. U mladých lidí se vyskytuje vyšší tolerance k menšinám. Je zajímavé, že si 73% lidí myslí, že by si menšiny měly zachovávat své kulturní a další zvyky, pokud budou respektovat většinu a proto, aby se mohly trvale usadit, je potřeba se naučit česky toto si myslí 86% dotázaných.⁷²

⁷⁰ Ref 69 Postoje

⁷¹ Ref 69 Postoje

⁷² Ref 69 Postoje

7 Dotazníkové šetření na třech školách

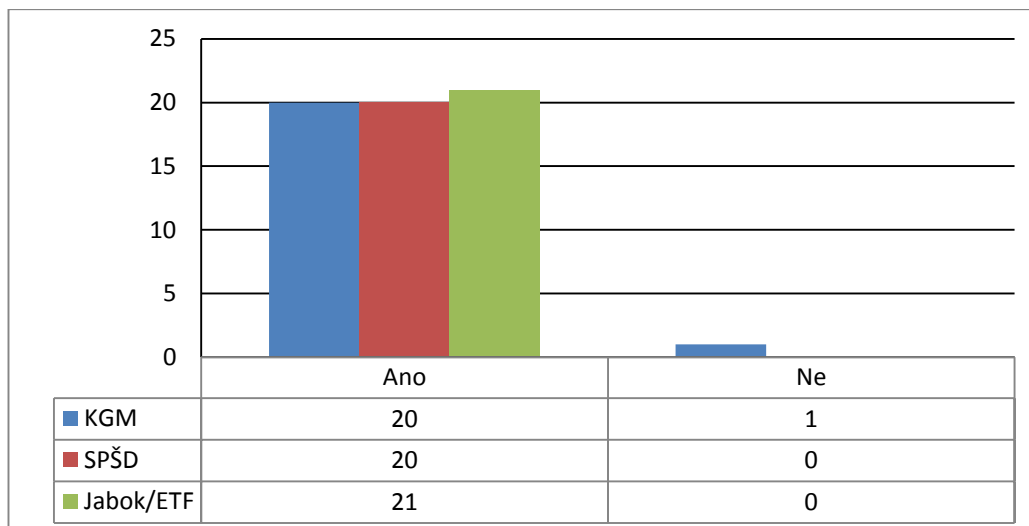
V tomto dotazníkové šetření jsem rozdál 62 dotazníků na třech školách, kdy se jednalo o Klasické gymnázium Modřany, Střední průmyslovou školu dopravní a.s a Vyšší odbornou školu Jabok společně se studenty ETF UK oboru Pastorační a sociální práce, kdy tyto obory společně studuje velká část studentů, proto jej uvádím jako jeden celek, jelikož rozlišit, kdo studuje jenom jednu školu je velice obtížné. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 62 respondentů, kdy z Klasického gymnázia Modřany bylo 21 respondentů a z toho 13 mužů a 8 žen. Na Střední průmyslové škole dopravní, pracovišti Moravská, se zúčastnilo 20 respondentů, kdy byli všichni muži. Na Vyšší odborné škole Jabok a Evangelické teologické fakultě oboru pastorační a sociální práce bakalářské formy studia v prezenční formě, kdy se zúčastnilo 21 respondentů a jednalo o 1 muže a 20 žen. Studenti Klasického gymnázia Modřany a Střední průmyslové škole dopravní pracovišti Moravská byli všichni ve věku 15-19 let, tak v tomto věku bylo přesně 41 respondentů. Studenti Jaboku a ETF byli ve věku 20-24 let 14 respondentů a ve věku 25-30 let 7 respondentů.

Cílem tohoto dotazníkové šetření bylo zjistit, jaké jsou postoje a vnímání vietnamské menšiny v České republice. Cílovou skupinu tvořilo 62 mladých lidí ve věku 15-30 let ze třech různých škol, kde se předpokládalo, že budou rozdílné názory na danou problematiku. Stanovil jsem si hypotézu

Hypotéza: Názory, povědomí a zkušenosti s vietnamskou menšinou v České republice budou nejvíce příznivé na Vyšší odborné škole Jabok a Evangelické teologické fakultě oboru pastorační a sociální práce a nejnižší na Střední průmyslové škole dopravní.

7.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

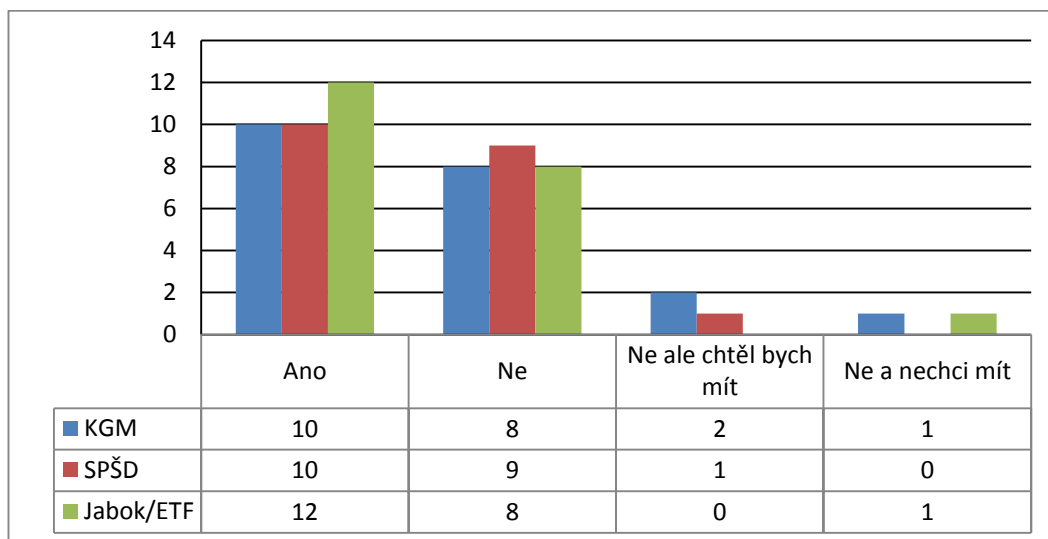
Máte ve svém okolí nějaké Vietnamce?

Graf 1 Máte ve svém okolí Vietnamce?

Na tuto otázku, jak lze vidět (Graf 1) odpověděli skoro všichni respondenti ano, až na jednoho na KGM, který odpověděl ne. To ukazuje, že většina lidí se při nějaké vybrané příležitosti s Vietnamci setkává. Což není překvapivá odpověď, jelikož v Praze se nachází velké množství vietnamských obchodů, ve kterých mohou často setkávat s Vietnamci, další možností setkávání je škola, jelikož pro Vietnamce je vzdělání jejich dětí jednou z hlavních priorit, pro své děti a pro svoje postavení v komunitě a také jedním z hlavních důvodů a povětšinou i na prvním místě důvodu emigrace z Vietnamu.

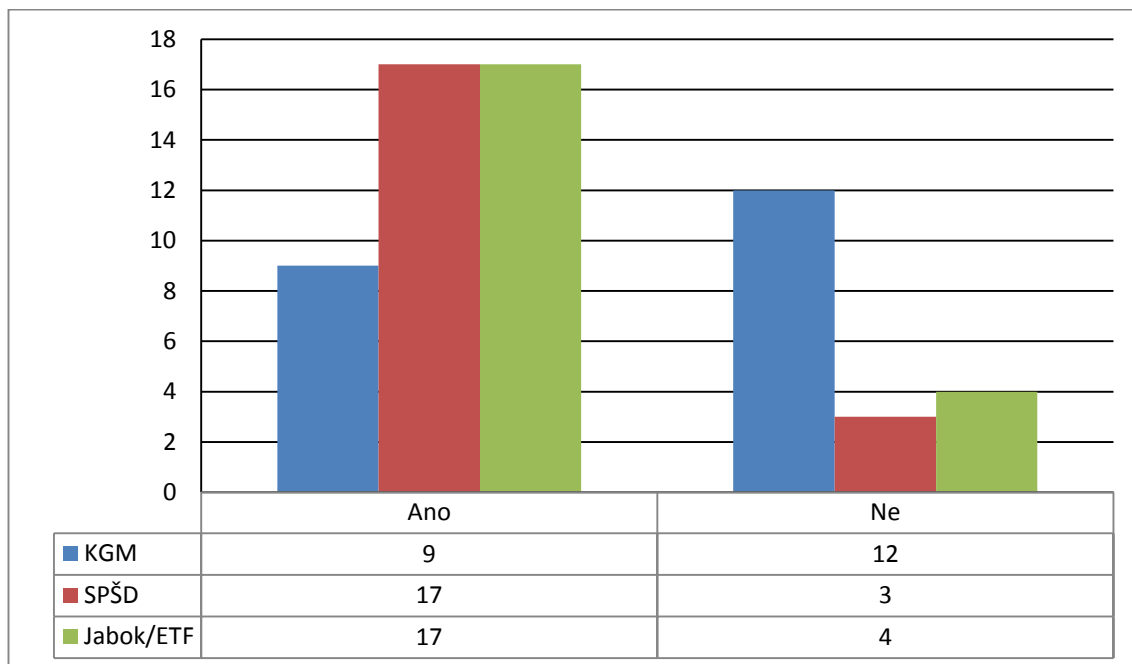
Pokud ano je někdo z nich z Váš kamarád přítel nebo známi?

Graf 2 Pokud ano je někdo z nich z Váš kamarád přítel nebo známi?

Na tuto otázku (Graf 2) již nebyla tak jednoznačná odpověď. Na KGM a na SPŠD odpovědělo na dotazníkové šetření 10 respondentů, že ano a Jaboku/ETF odpovědělo 12 osob, že ano. Ne odpovědělo na KGM a Jaboku/ETF vždy 8 lidí, na SPŠD odpovědělo ne 9 lidí. Ne, ale chtěl bych mít, odpověděli na KGM 2 respondenti, na SPŠD 1 respondent, na Jaboku/ETF neodpověděl žádný respondent. Ne a nechci mít, odpověděli na KGM a Jabok/ETF vždy po jednom respondentovi, na SPŠD neodpověděl žádný respondent. Zde je důležité vidět to, že mezi přátele, kamarády nebo známé řadí přibližně polovina lidí Vietnamce, menší část těchto lidí je nemá v přátelích a část je chce mít, jen dva respondenti nechtějí mít Vietnamce v přátelích. Což vypovídá o tom, že jsou u nás Vietnamci vnímáni velice pozitivně a mají s Čechy kontakty i v jiné rovině není než v rovině obchodní. Což však souvisí s tím, že Vietnamci studují na českých školách, takže důvod a možnost ke vzniku přátelství je větší než u běžné populace.

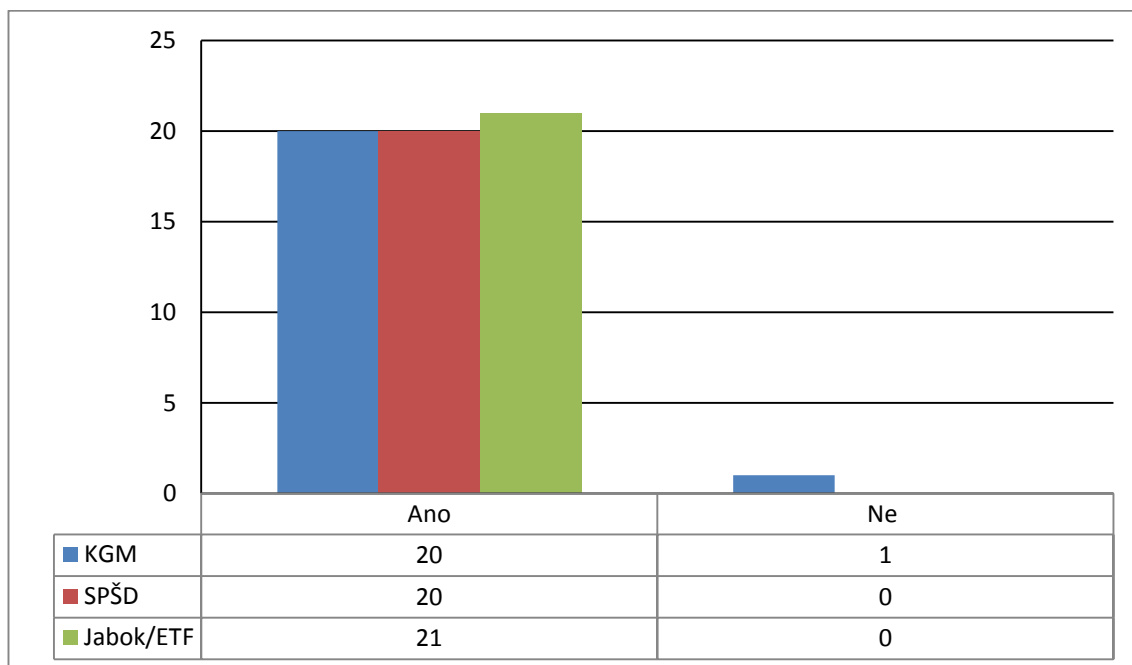
Máte bližší zkušenosti s Vietnamci?

Graf 3 Máte bližší zkušenosti s Vietnamci?

Na otázku (Graf 3) jestli mají bližší zkušenosti Vietnamci, na KGM odpovědělo ano 9 respondentů a na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 17 respondentů. Odpověď ne odpovědělo na KGM 12 respondentů a na SPŠD odpověděli ne 3 respondenti a na Jaboku/ETF odpověděli 4 respondenti. Na tuto otázku odpověděli rozdílně studenti KGM, kdy odpovídali více, že tyto zkušenosti nemají, což je oproti, tomu kdy na SPŠD a Jabok/ETF, kdy jsou zkušenosti větší, což může ukazovat na to, že studenti KGM se s Vietnamci nesetkávají tolik jako ze dvou ostatních škol.

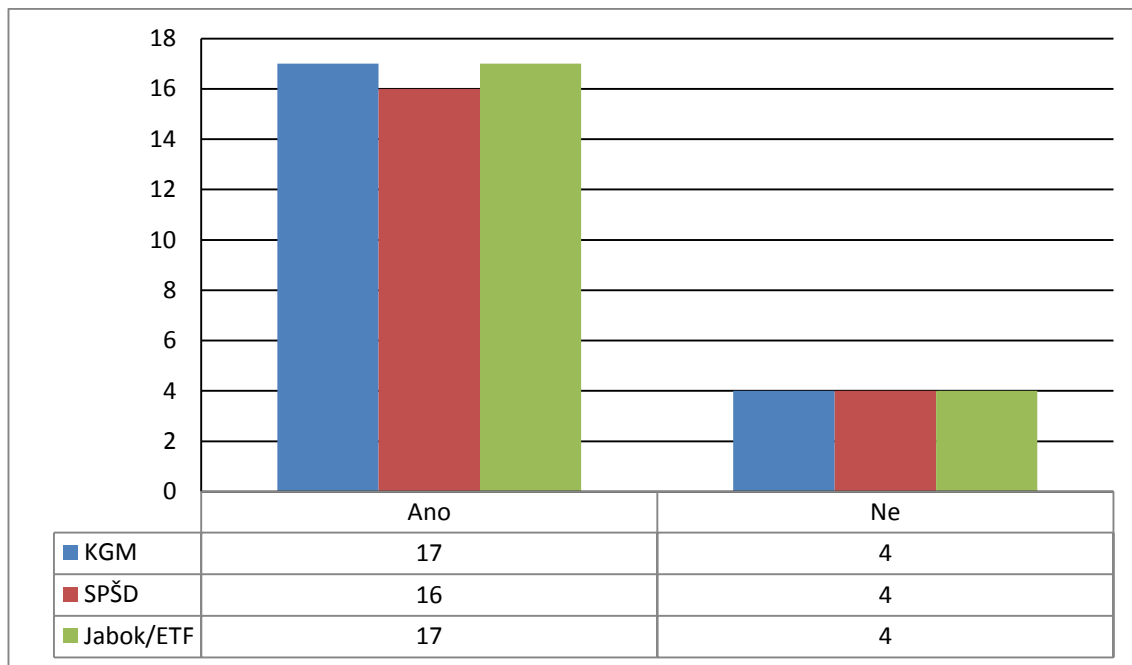
Nakupujete u Vietnamců?

Graf 4 Nakupujete u Vietnamců?

Na tuto otázku (Graf 4) opověděli ano skoro všichni respondenti na všech školách. Odpověď ne zvolil jen 1 respondent. To, že většina lidí odpovědělo ano je způsobeno tím, že je v Praze velké rozšíření vietnamských večerek a obchodů a to, že někdo odpověděl ne, může být způsobeno tím, že nechce v těchto obchodech nakupovat. Zde jeden respondent odpověděl, že u Vietnamců nenakupuje. Studenti Jabok/ETF nakupují u Vietnamců všichni, což souvisí s tím, že je zde velká koncentrace obchůdků a restaurací poblíž školy, v okruhu 50 metrů se nacházejí 3 obchody, 2 restaurace, kde pracují Vietnamci. Dalším důvodem je veliká ochota a velice nízká cena za prodávané zboží.

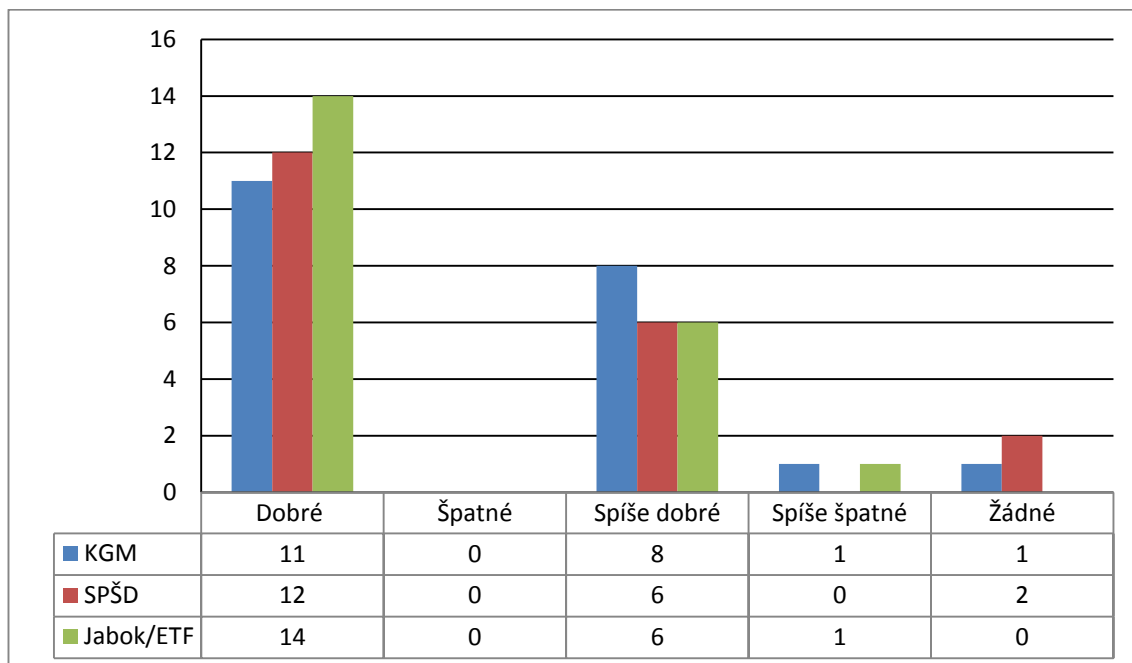
Setkáváte se s nimi taky někde jinde?

Graf 5 Setkává se s nimi taky někde jinde?

Na tuto otázku (Graf 5) odpovědělo shodně ano 17 respondentů na KGM a Jaboku/ETF, na SPŠD odpovědělo 16 respondentů. Ne odpověděli na všech školách shodně 4 respondenti. Což však ukazuje to, že velká část lidí má Vietnamce mezi svými přáteli nebo mezi svými sousedy, spolužáky.

Jaké máte zkušenosti s Vietnamci?

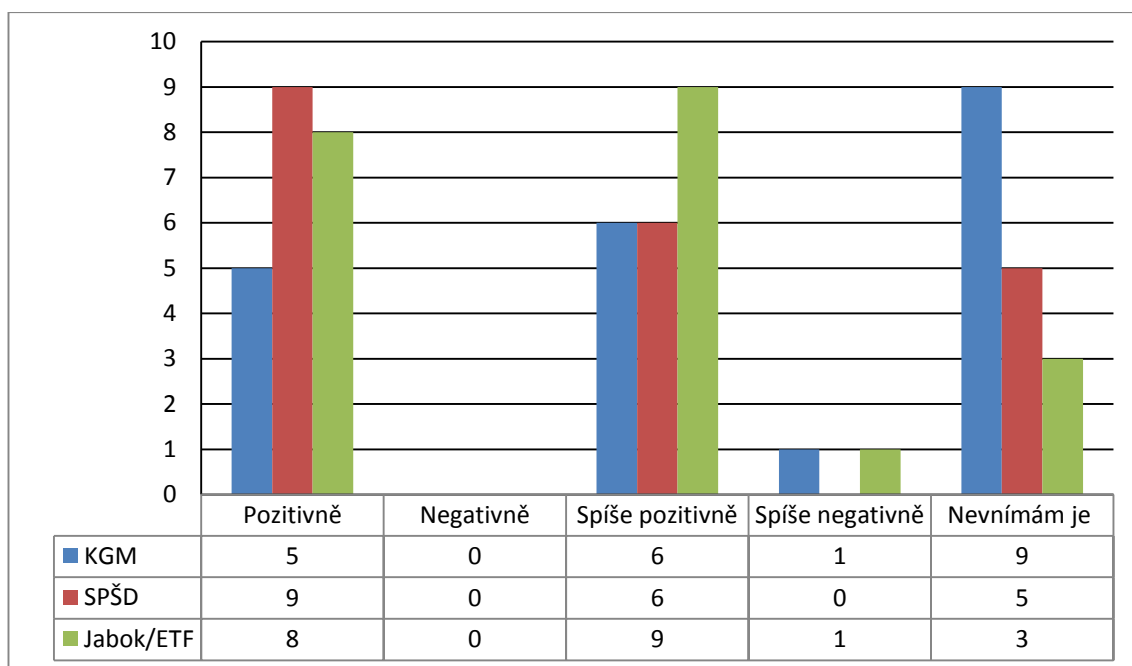

Graf 6 Jaké máte zkušenosti s Vietnamci?

Na tuto otázku (Graf 6) již nebyla tolik jednoznačná odpověď. Dobré opovědělo na KGM 11 respondentů, na SPŠD 12 respondentů a na Jaboku/ETF opovědělo 14 respondentů. Odpověď špatné ne zvolil žádný respondent ani na jedné škole. Odpověď spíše dobré zvolilo na KGM 8 respondentů a na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 6 respondentů. Na odpověď spíše špatné opovědělo na KGM a Jaboku/ETF vždy po 1 respondentovi na SPŠD tuto odpověď ne zvolil žádný respondent. Odpověď žádné volil na KGM 1 respondent a na SPŠD 2 respondenti a Jaboku/ETF žádný respondent. Zde převažují zkušenosti dobré, až spíše dobré což souvisí s velkou ochotou Vietnamců k českým zákazníkům a také tím, že se chovají velice slušně a nevytvářejí zde negativní věci a snaží se chovat vždy slušně a spořádaně. Dalším vlivem je pracovitost, kterou na rozdíl od Romů, kde z pohledu české majority není, jsou Vietnamci velice pracovití, což Češi velice oceňují a berou to jako jednu z hlavních výhod Vietnamců v České republice. Jen dva respondenti mají spíše špatné zkušenosti a 3 nenají žádné zkušenosti.

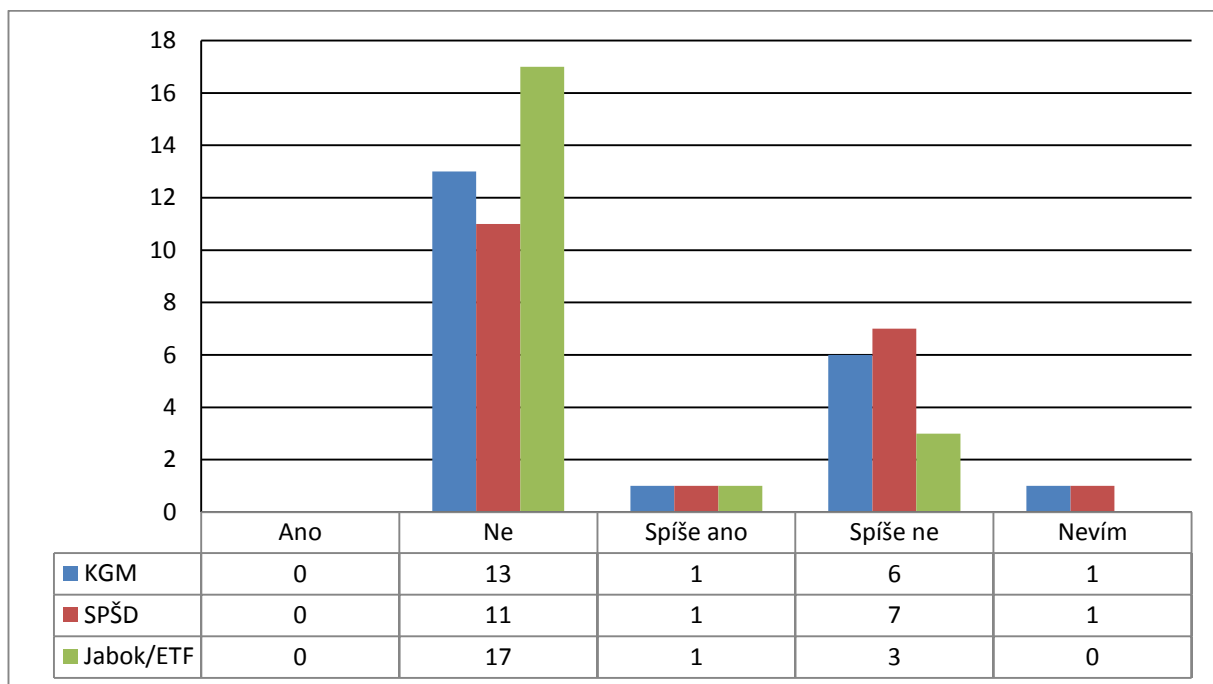
Jak vnímáte přítomnost Vietnamců ve vašem okolí?

Graf 7 Jak vnímáte přítomnost Vietnamců ve vašem okolí?

Na tuto otázku (Graf 7) odpovědělo pozitivně na KGM 5 respondentů, na SPŠD 9 respondentů a na Jaboku/ETF 8 respondentů. Odpověď negativně nebyla vybrána žádným respondentem na všech školách. Spíše pozitivně volilo na KGM a SPŠD shodně 6 respondentů, na Jaboku/ETF odpovědělo 9 respondentů. Spíše negativně odpověděli shodně po 1 respondentovi a to na KGM a Jabok/ETF, z SPŠD neodpověděl žádný respondent. Na odpověď nevnímám je, odpovědělo z KGM 9 respondentů, z SPŠD odpovědělo 5 respondentů a z Jaboku/ETF odpověděli 3 respondenti. Na tuto otázku odpověděla velká část respondentů pozitivně, až spíše pozitivně a další odpověděli, že je nevnímají, což opět souvisí s tím, že zde nepřinášení velké množství problémů a jsou pracovití a proto, část lidí je nevnímá, jelikož to co mi nevádí a nepřináší problémy, není tolik potřeba řešit, což je i postavení Vietnamců v České republice. Jen dva respondenti odpověděli spíše negativně.

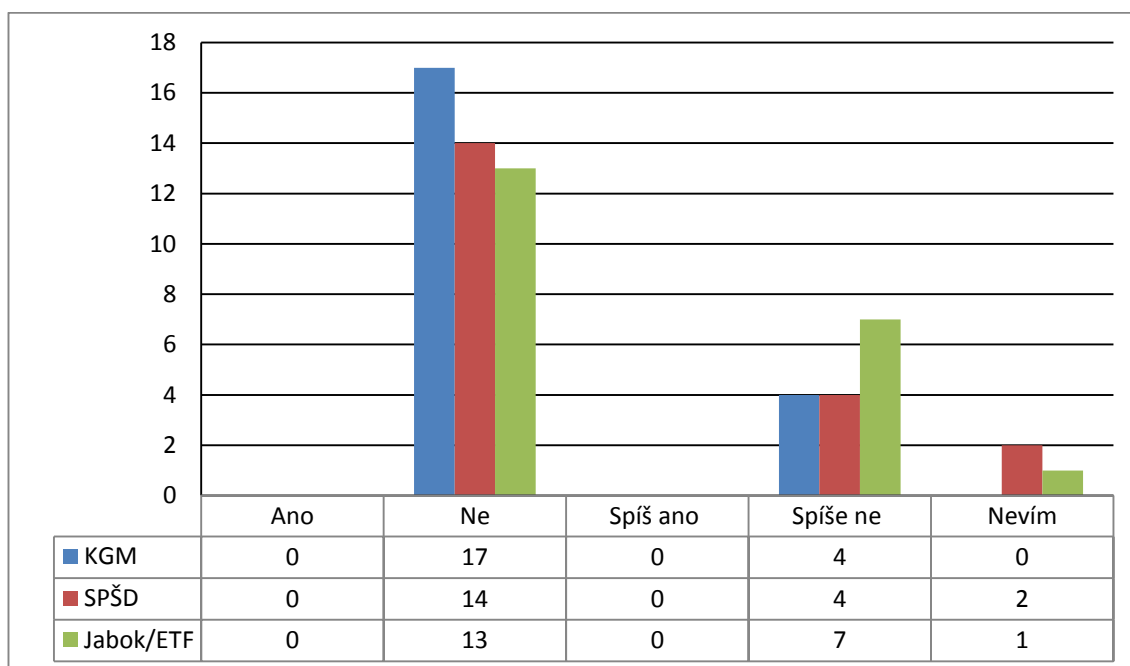
Vadí Vám Vietnamci v ČR?

Graf 8 Vadí Vám Vietnamci v ČR?

Na tuto otázku (Graf 8) ano neodpověděl žádný respondent, ani na jedné škole. Odpověď ne, zvolilo na KGM 13 respondentů, na SPŠD 11 respondentů a na Jaboku/ETF 17 respondentů. Na odpověď spíše ano odpovědělo na každé škole vždy po jednom respondentovi. Odpověď spíše ne volilo na KGM 6 respondentů, na SPŠD 7 respondentů a na Jabok/ETF 3 respondenti. Zde opět velká část lidí odpověděla na, to jestli jim vadí Vietnamci v České republice ne až spíše ne, což souvisí s tím, jak se Vietnamci chovají a co zde dělají a utvářejí.

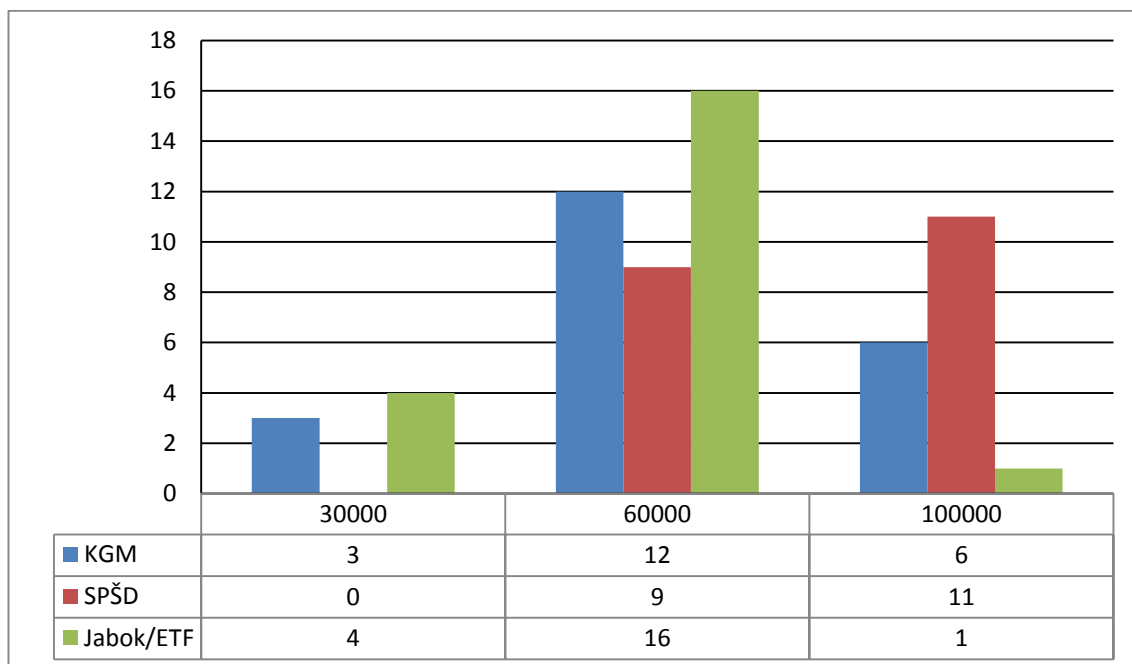
Jsou pro vás Vietnamci ohrožením?

Graf 9 Jsou pro vás Vietnamci ohrožením?

Na tuto otázku (Graf 9) ano neodpověděl žádný respondent na všech školách. Odpověď ne vybralo na KGM 17 respondentů, na SPŠD 14 respondentů a na Jaboku/ETF 13 respondentů. Odpověď spíše ne na KGM a SPŠD shodně vybrali 4 respondenti a na Jaboku/ETF jí volilo 7 respondentů. Odpověď nevím na KGM neodpověděl žádný respondent, z SPŠD odpověděli 2 respondenti a z Jaboku/ETF odpověděl jeden respondent. Zde odpověděla většina respondentů to, že pro ně nejsou Vietnamci ohrožením, což souvisí s tím, že s organizovaný zločin Vietnamců je jen ve vietnamské komunitě a samotní Vietnamci krádežemi, přepadením nebo jiným trestným činem neohrožují Čechy. Což tak souvisí s tím, že Vietnamci vnímají Čechy jako své zákazníky a nechtějí si u nich vytvořit špatné postavení.

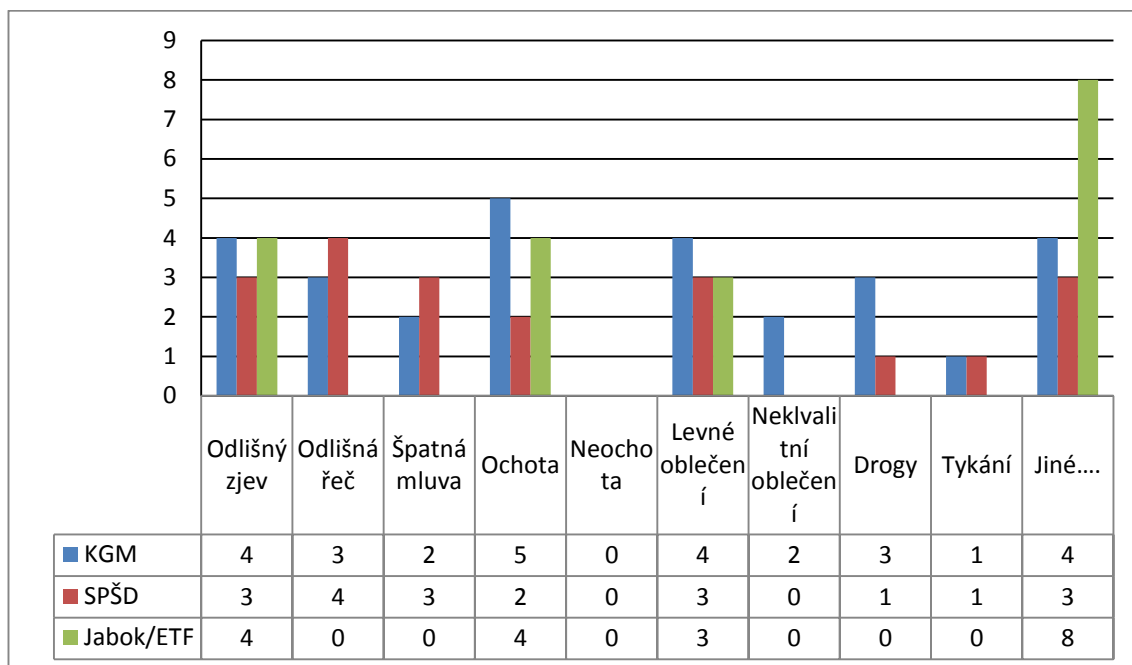
Víte kolik je přibližně Vietnamců v České republice?

Graf 10 Víte kolik je přibližně Vietnamců v České republice?

Na tuto otázku (Graf 10) odpovědělo odpovědí 30 000 na KGM 3 respondenti, na SPŠD žádný respondent a na Jabok/ETF odpověděli 4 respondenti. Odpověď 60 000 vybralo na KGM 12 respondentů, na SPŠD odpovědělo 9 respondentů a na Jaboku/ETF odpovědělo 16 respondentů. Odpověď 100 000 volilo na KGM 6 respondentů, na SPŠD 11 respondentů, na Jabok/ETF jen 1 respondent. V České republice se nachází přibližně 60 000 Vietnamců. Zde měli největší přehled studenti Jaboku/ETF, což však souvisí se zaměřením školy, ale i s tím kolik je jim let. Druhý s největším přehledem byli studenti KGM, což souvisí s tím, že zde je po studentech vyžadován všeobecný přehled. Na rozdíl od toho na SPŠD je přehled menší a menší je i dotace předmětů humanitního zaměření.

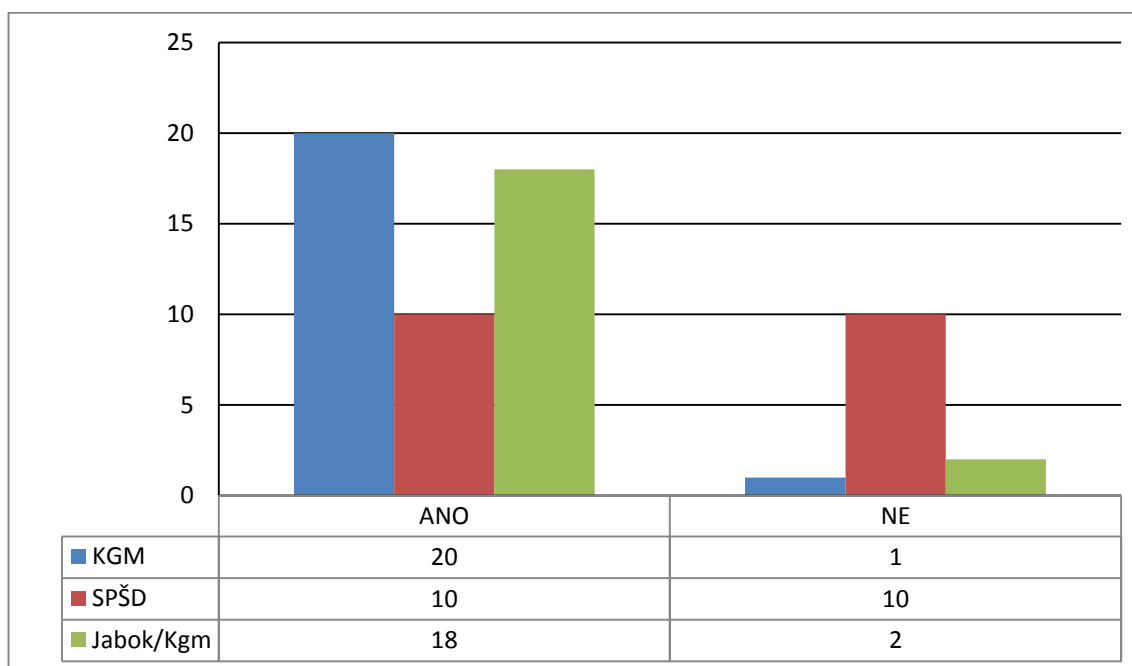
Co se Vám vybaví jako první když se řekne Vietnamec?

Graf 11 Co se Vám vybaví jako první když se řekne Vietnamec?

Na tuto otázku (Graf 11) odpověděli někteří respondenti více odpověďmi, proto je více odpovědí, nežli je respondentů. Odlišný zjev byl zvolen na KGM 4 krát, na SPŠD 3krát a na Jaboku/ETF také 4 krát. Odlišná řeč na KGM 3 krát, na SPŠD 4 krát a na Jaboku/ETF ani jednou. Špatná mluva měla na KGM 2 odpovědi, na SPŠD 3 odpovědi a na Jaboku žádná odpověď. Možnost ochota na KGM bylo 5 odpovědí, na SPŠD 2 odpovědi a na Jabok/ETF 4 odpovědi. Odpověď neochota nebyla vybrána. Levné oblečení bylo na KGM zvoleno 4 krát, na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 3 krát. Odpověď nekvalitní oblečení byla vybrána jen 2 krát na KGM, na SPŠD a Jabok/ETF nebyla zvolena. Drogy byly na KGM vybrány 3 krát, na SPŠD 1 a na Jabok/ETF ani jednou. Odpověď jiné... byla na KGM zvolena 4 krát, na SPŠD 3 krát a na Jaboku/ETF 8krát. Zde jsou odpovědi, které souvisejí s první věcí, kterou Češi vnímají na Vietnamských, jsou velice rozprostřené. Souvisejí se vzhledem a řečí, také je velice vnímána ochota, ale i oblečení a jeho cena související s kvalitou je také velice vybraným typem odpovědi.

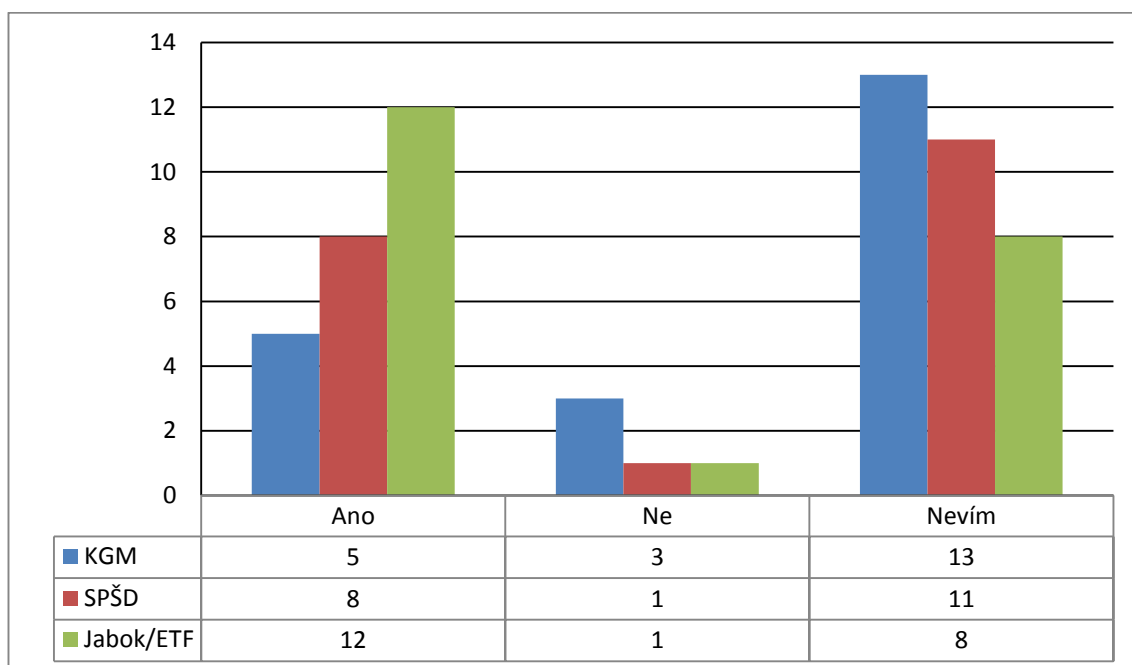
Studují Vietnamci na Vaší škole?

Graf 12 Studují Vietnamci na Vaší škole?

Na tuto otázku (Graf 12) odpovědělo na KGM ano 20 respondentů, na SPŠD 10 respondentů a na Jaboku/ETF 18 respondentů. Odpověď ne zvolil na KGM 1 respondent, na SPŠD odpovědělo 10 respondentů a na Jabok/ETF 3 respondenti. Na tuto otázku odpověděl negativně jeden KGM student což, však souvisí s tím, že je zde malé množství Vietnamců na nižším gymnáziu. Na SPŠD odpověděli shodně ano a ne, respondenti což nejspíš ukazuje, že zde mohou nějací Vietnamci studovat, ale díky velikosti školy nejsou tolik vnímáni. Na Jaboku/ETF dva respondenti odpověděli ne, i když zde jedna studentka studuje.

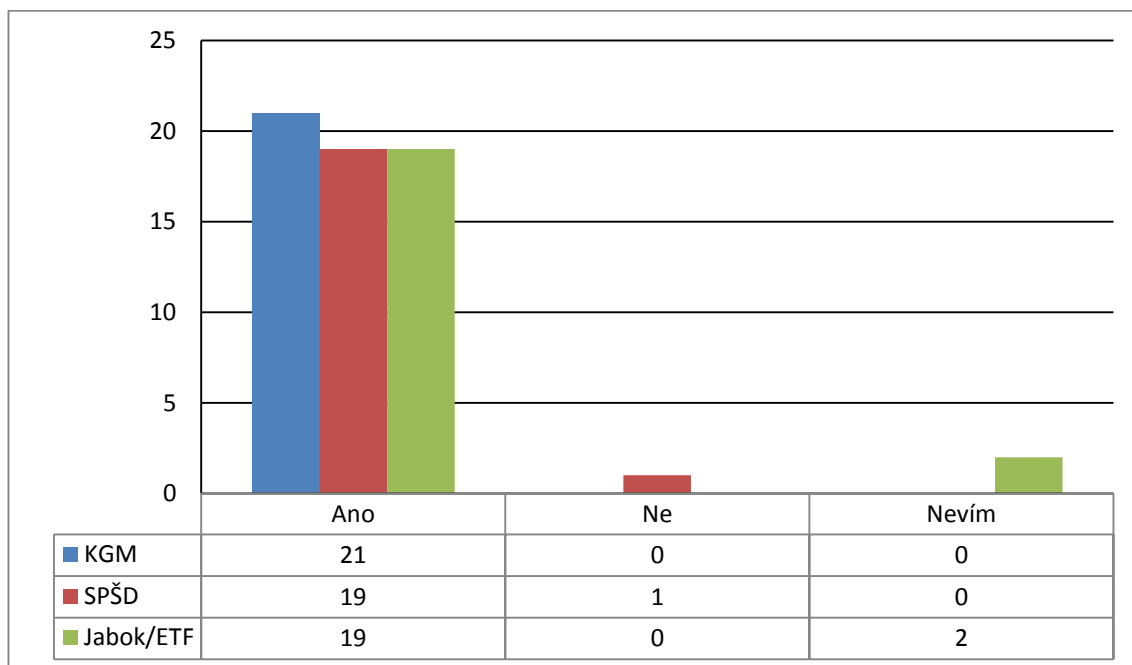
Jsou podle Vás Vietnamci ctižadostiví?

Graf 13 Jsou podle Vás Vietnamci ctižadostiví?

Na tuto otázku odpovědělo ano na KGM 5 respondentů, na SPŠD 8 respondentů a na Jaboku/ETF 12 respondentů. Odpověď ne volili na KGM 3 respondenti, na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 1 respondent. Odpověď nevím na KGM volilo 13 respondentů, na SPŠD 11 respondentů a na Jaboku/ETF 8 respondentů. Zde je vidět to, že ctižadostivost je u studentů středních škol vnímána tak, že neví, jestli se vyskytuje a na rozdíl o toho studenti Jabok/ETF vnímají ctižadostivost více.

Jsou Vietnamci pracovití?

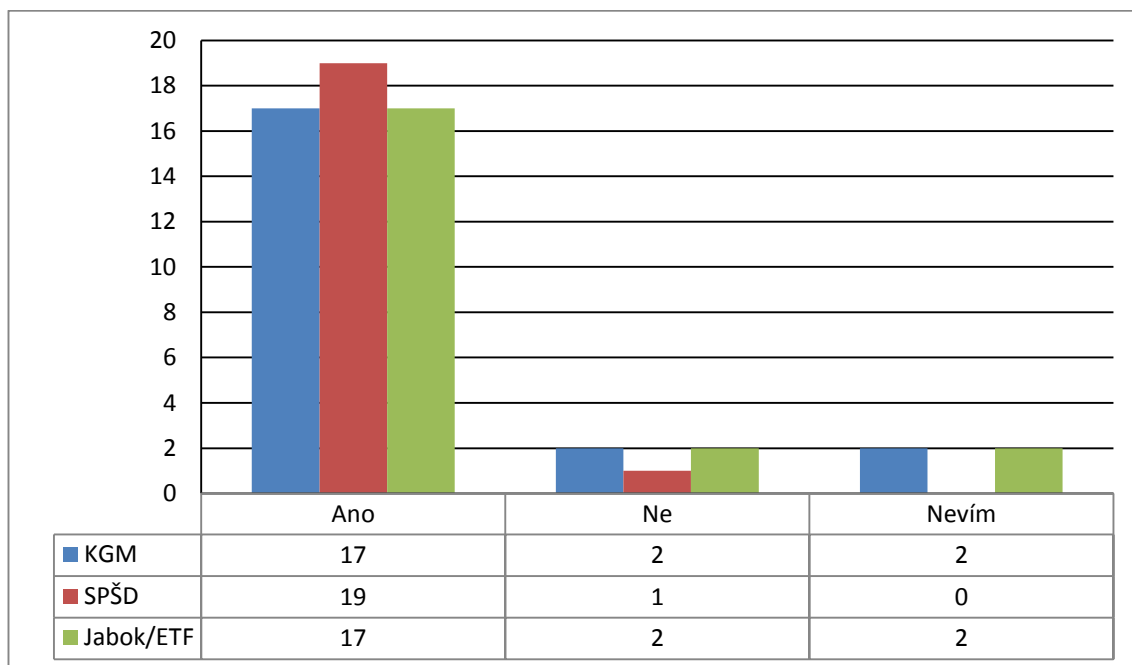

Graf 14 Jsou Vietnamci pracovití?

Na tuto otázku (Graf 14) odpovědělo ano na KGM 21 respondentů, na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 19 respondentů. Odpověď ne volil jeden respondent na SPŠD a na KGM a Jabok/ETF žádný respondent. Odpověď nevím byla vybrána 2 respondenty na Jabok/ETF a na SPŠD a KGM nebyla tato odpověď vybrána. Zde většina respondentů odpověděla ano, že jsou pracovití, což souvisí s pozitivním vnímáním Vietnamců v České republice. Také to souvisí s dlouhou otevírací dobou podniků, které provozují Vietnamci, kdy jsou i v pozdních nočních hodinách velice dobře naladěni a projevují velkou ochotu ke kontaktu. Jen 1 respondent odpověděl ne a dva, že neví.

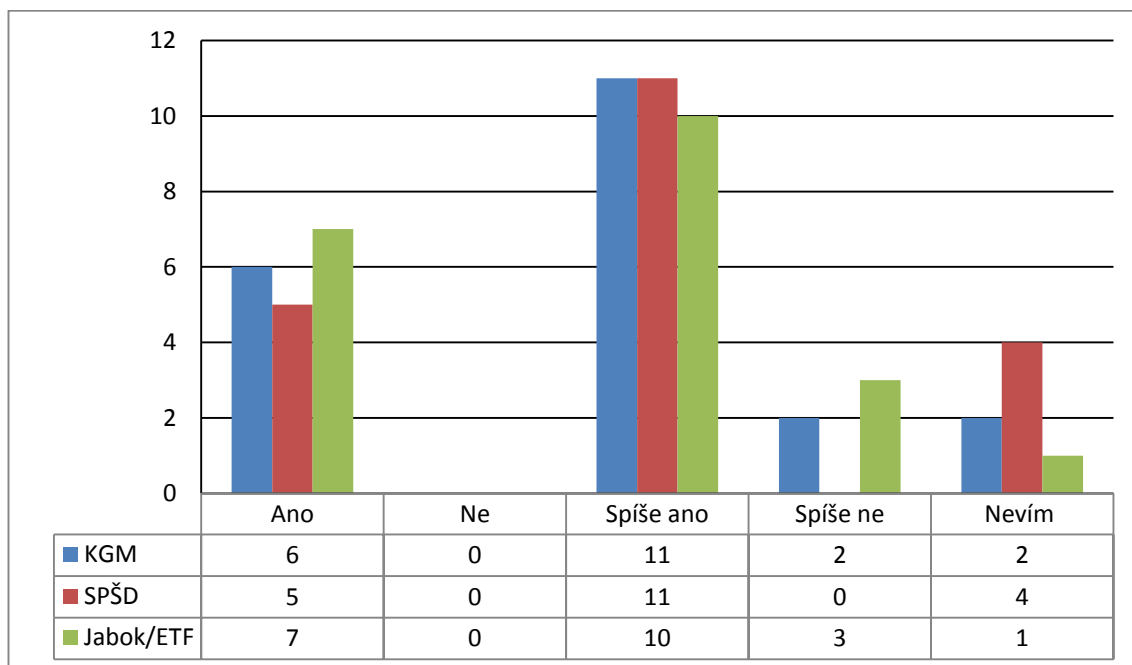
Myslíte si, že je velký kulturní rozdíl mezi Čechy a Vietnamci?

Graf 15 Myslíte si, že je velký kulturní rozdíl mezi Čechy a Vietnamci?

Na tuto otázku (Graf 15) odpovědělo ano shodně 17 respondentů na KGM, Jaboku/ETF a na SPŠD 19 respondentů. Odpověď ne vybralo opět shodně na KGM a Jabok/ETF a to 2 respondenti, na SPŠD 1 respondent. Odpověď nevím vybralo opět shodně na KGM a Jabok/ETF a to 2 respondenti a na SPŠD žádný respondent. Zde většina respondentů odpověděla ano, což souvisí tím, jak se Vietnamci chovají a také jaký je jejich vzhled a země původu. Dalším kulturní rozdíl, který je vnímán je odlišná řeč, která je pro nás Čechy díky jiné intonaci a způsobu vyslovování naprosto nesrozumitelná. Dalším důvodem je i to, že vietnamská menšina působí velice jednotně a uzavřeně.

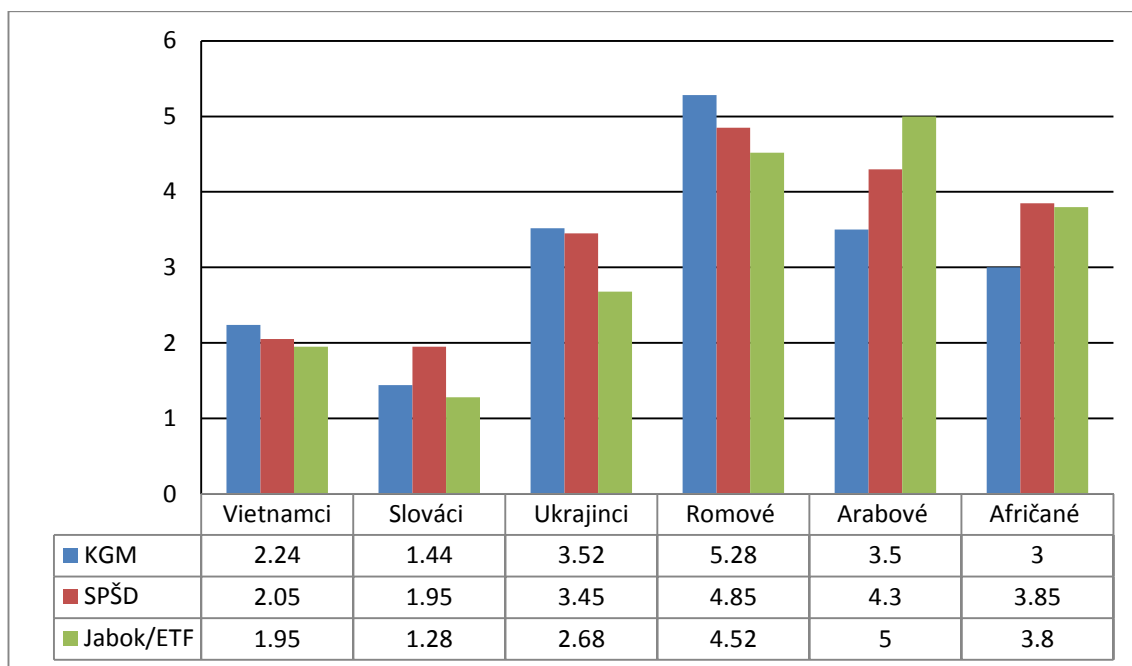
Myslíte si, že se chtějí Vietnamci začlenit?

Graf 16 Myslíte si, že se chtějí Vietnamci začlenit?

Na tuto otázku odpovědělo ano na KGM 6 respondentů, na SPŠD 5 respondentů a na Jaboku/ETF 7 respondentů. Odpověď ne nevybral ani jeden respondent. Odpověď spíše ano vybralo na KGM a SPŠD shodně 11 respondentů a na Jaboku/ETF 10 respondentů. Odpověď spíše ne vybrali na KGM 2 respondenti a na SPŠD žádný respondent a na Jaboku/ETF 3 respondenti. Odpověď nevím volilo na KGM 2 respondenti na SPŠD 4 respondenti a Jaboku/ETF 1 respondent. Zde většina respondentů odpověděla ano, až spíše ano, což souvisí s tím, že se s Vietnamci setkávají ve školách, kdy se vietnamské děti snaží co nejvíce začlenit a sami sebe označují za „banánové děti“, což je dítě které vypadá jako Vietnamec, ale chová se jako Čech, či Evropan. Dalším faktorem vnímání je to, že další skupinou Vietnamců jsou ti, se kterými se setkáváme v obchodech.

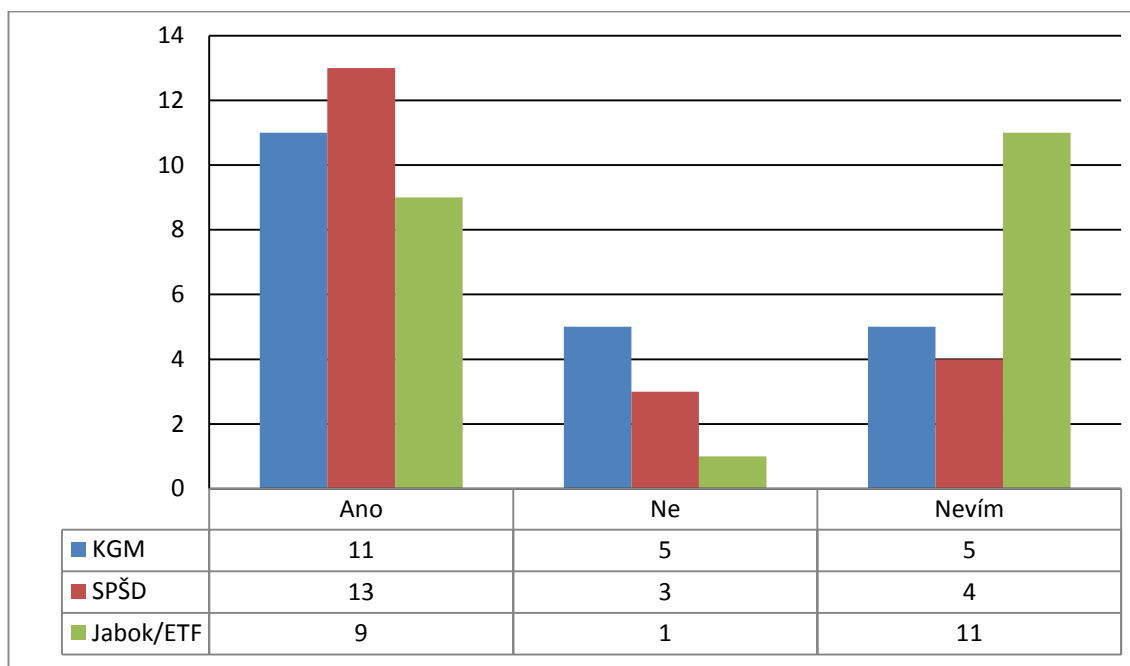
Seřad'te následující menšiny podle vaší sympatie, od 1 do 6, kdy jedna je nejsympatičtější a šest neméně sympatická

Graf 17 Seřad'te následující menšiny podle vaší sympatie, od 1 do 6, kdy jedna je nejsympatičtější a šest neméně sympatická

Tento graf (Graf 17) ukazuje, že nejoblíbenější menšinou je na všech školách slovenská menšina. Tato oblíbenost je způsobena velice podobnou kulturou s českou majoritní společností, ale také to, že většina lidí Slováky nepovažuje za menšinu díky naší společné historii. Druhou neoblíbenější menšinou jsou Vietnamci, kdy je to způsobeno tím, že zde nevytvářejí tolik problémů jako například Romové a jsou pro Čechy známí a nebojí se jich tolik, jako nově přichozích skupin. Ukrajinci skočili na SPŠD a Jabok/ETF na třetím místě, na KGM skočili těsně za Araby na 5. místě. Arabové skočili na KGM těsně nad Ukrajinci na 4. místě na SPŠD skončili na 5. místě a Jaboku/ETF na 6. místě. Romové jsou KGM a SPŠD 6. místě a na Jaboku/ETF skočili na 5. místě, Afričané skočili na SPŠD a Jaboku na 5. místě a na KGM na 3. místě. Je zde vidět, že pohled na Slováky a Vietnamce je celkem velice podobný a další menšiny mají různé sympatie na Jabok/ETF jsou dobré sympatie k Romům lepší.

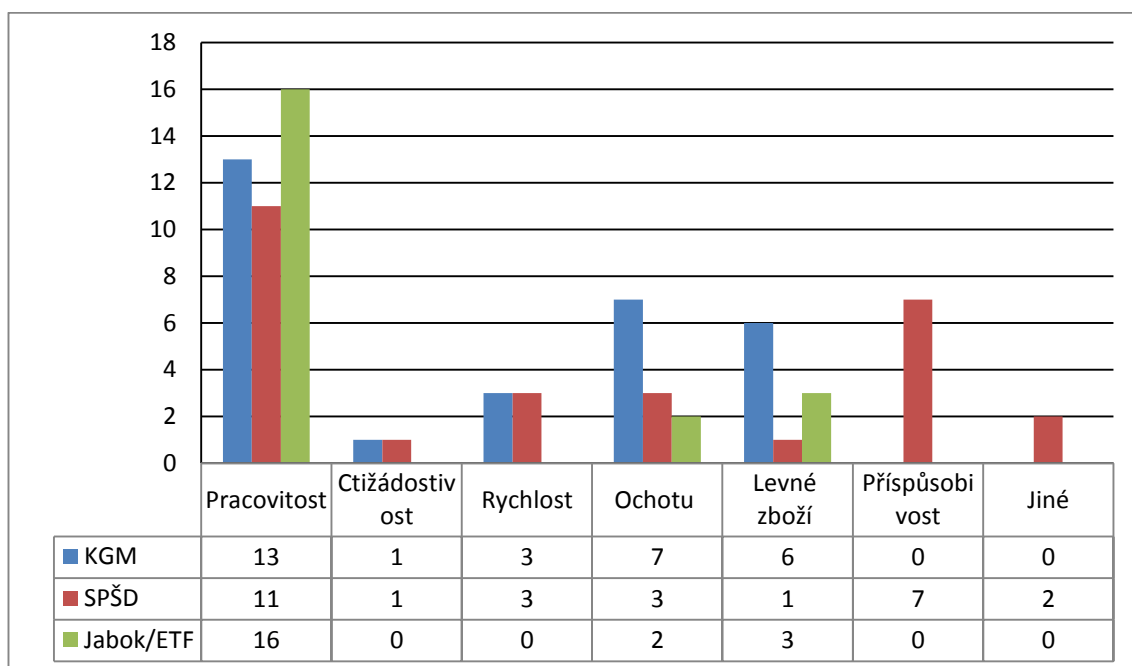
Myslíte si, že přítomnost Vietnamců je pozitivní pro ekonomiku ČR?

Graf 18 Myslíte si, že přítomnost Vietnamců je pozitivní pro ekonomiku ČR?

Na tuto otázku povědělo ano na KGM 11 respondentů, na SPŠD 13 respondentů a na Jaboku/ETF 9 respondentů. Odpověď ne vybralo na KGM 5 respondentů, na SPŠD 3 respondenti a na Jaboku/ETF 1 respondent. Odpověď nevím vybralo na KGM 5 respondentů, na SPŠD 4 respondenti a na Jaboku/ETF 11 respondentů. Na tuto otázku již nebyla tolik jednoznačná odpověď, velká část respondentů odpověděla ano, následováno odpovědí nevím, což ukazuje to, že přítomnost vietnamských podniků posiluje představu pozitivního vlivu na ekonomiku v České republice, ale v odpovědi nevím je vidět to, že velká část lidí vnímá různé negativní vlivy, jako je padělání věcí, ničení konkurence českých obchodů a i to, že zisk zůstává v rukou jiné národnosti a tolik se nevrací zpět do českých rukou.

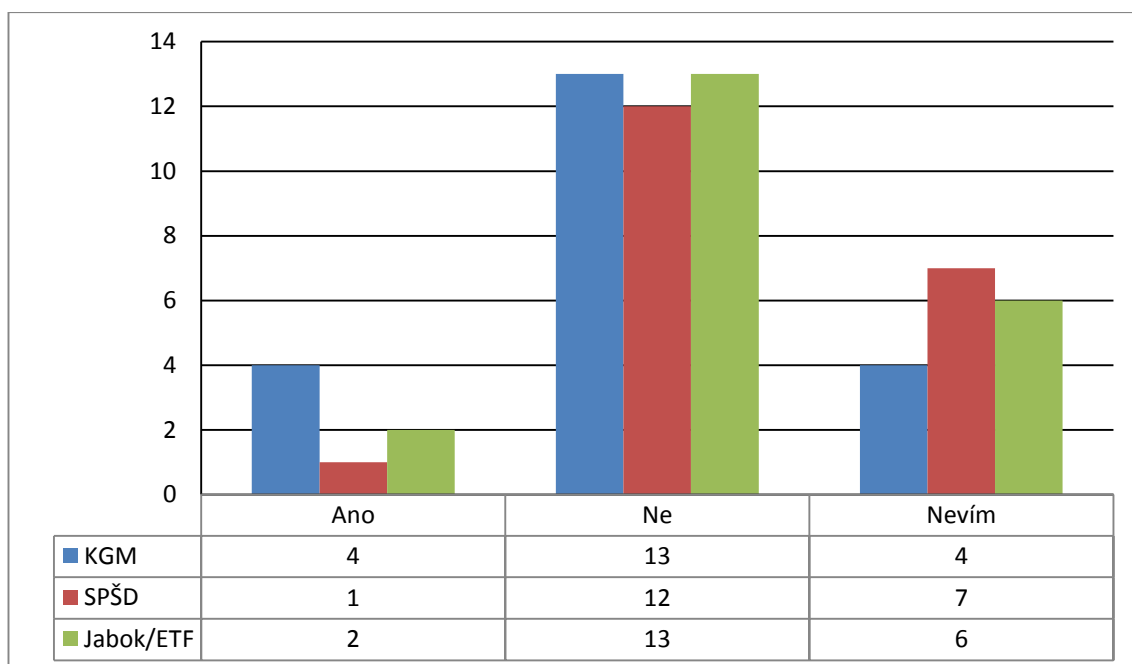
Co hodnotíte za pozitivní na Vietnamcích?

Graf 19 Co hodnotíte za pozitivní na Vietnamcích?

Na tuto otázku (Graf 19) odpověděli někteří respondenti více odpovědí. Pracovitost byla zvolena na KGM 13 krát, na SPŠD 11 krát a na Jaboku/ETF 16krát. Odpověď ctižádostivost byla zvolena na KGM a SPŠD vždy 1 krát a na Jabok/ETF nebyla žádná odpověď. Volba rychlost byla na KGM a SPŠD 3 krát a na Jaboku/ETF nebyla. Ochota byla na KGM 7 krát, na SPŠD 3 krát a na Jaboku/ETF 2 krát. Odpověď levné zboží byla na KGM 6 krát, na SPŠD 1 a na Jaboku/ETF 3 krát. Přizpůsobivost zvolili jen na SPŠD a to 7 krát. Odpověď jiné také volili jen na SPŠD a to 2 krát. Zde se jako jedna z hlavních věcí, která je uváděna, je pracovitost, což je věc, která je Čechy obecně vnímána jako pozitivní, dalším vlivným faktorem je ochota, která zároveň souvisí s pozitivním vnímáním ze strany Čechů, kdy jsou Vietnamci velice ochotní při plnění požadavků svých zákazníků, dalším faktorem je přizpůsobivost, která souvisí s tím, jak se Vietnamci snaží komunikovat.

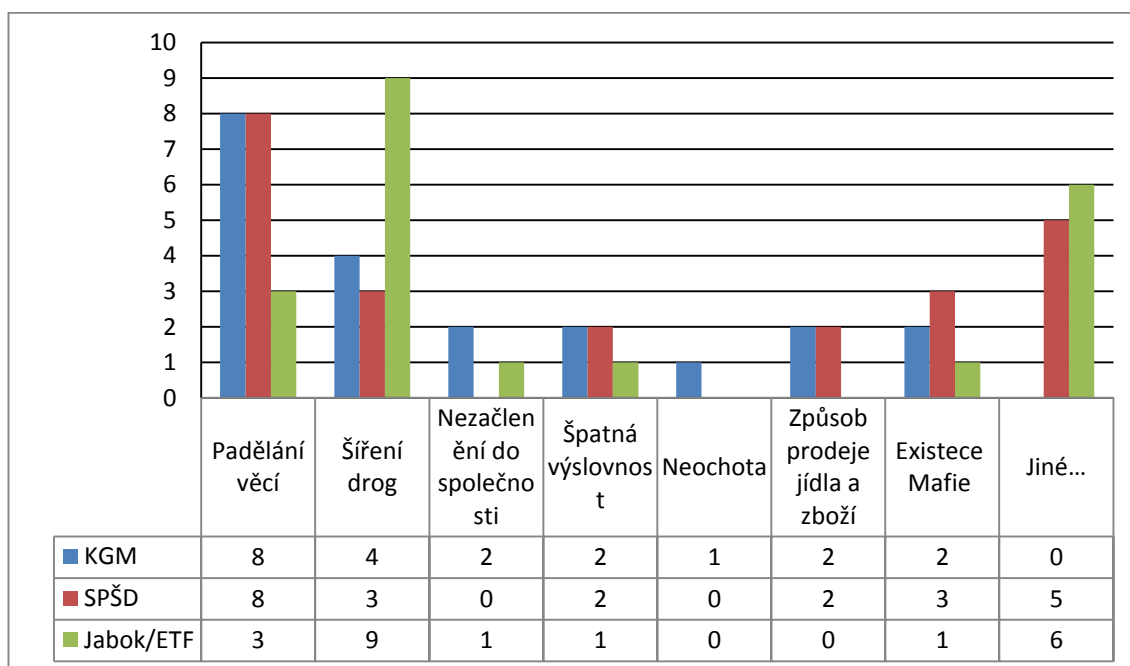
Myslíte si, že přítomnost Vietnamců přináší problémy naší zemi?

Graf 20 Myslíte si, že přítomnost Vietnamců přináší problémy naší zemi?

Odpověď ano vybrali na KGM 4 respondenti, na SPŠD 1 respondent a na Jaboku/ETF 2 respondenti. Ne vybralo na KGM a Jaboku/ETF shodně 13 respondentů a na SPŠD 12 respondentů. Odpověď nevím vybrali na KGM 4 respondenti na SPŠD 7 respondentů a na Jaboku/ETF 6 respondentů. Zde odpověděla většina respondentů ne, což souvisí opět s tím, že jsou Vietnamci vnímání velice pozitivně. Část respondentů si uvědomuje a vnímá negativní stránky soužití, kdy se jedná hlavně o padělání zboží, distribuci drog a věci s tím spojené. Respondenti, kteří odpověděli nevím, vnímají to, že je zde jsou některé věci přínosné, ale zároveň se zde objevují určitá negativa.

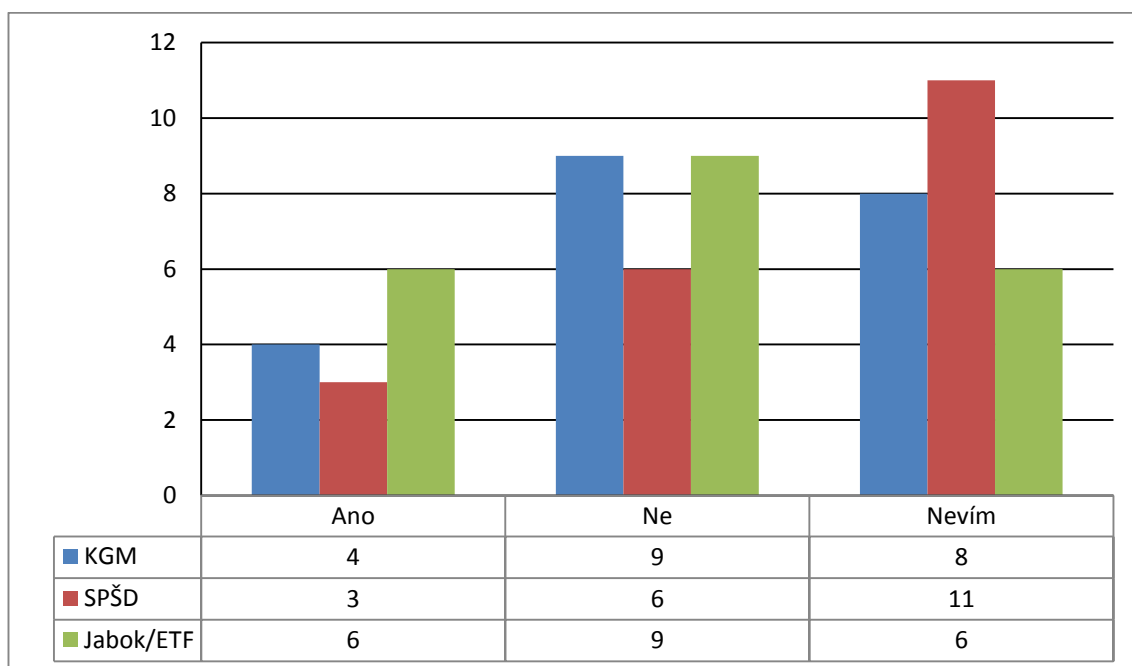
Co považujete za negativní na Vietnamcích?

Graf 21 Co považujete za negativní na Vietnamcích?

Na tuto otázku odpovědělo více respondentů více odpověďmi. Na KGM a SPŠD bylo shodně 8 odpovědí padělání věcí a na Jaboku/ETF byly tři odpovědi. Šíření drog byly na KGM 4 odpovědi na SPŠD 3 odpovědi a na Jaboku/ETF bylo 9 odpovědí. Nezačlenění do společnosti byly na KGM 2 odpovědi, na SPŠD žádná a na Jaboku/ETF 1 odpověď. Špatná výslovnost byla vybrána shodně 2 krát na KGM a SPŠD a na Jabok/ETF 1 krát. Neochota byla vybrána jen jednou na KGM na SPŠD a Jaboku/ETF nebyla vybrána. Způsob prodeje jídla byl vybrán 2 krát na KGM a i na SPŠD na Jaboku/ETF nebyl vybrán. existence mafie byla vybrána 2 krát na KGM, na SPŠD 3 krát a na Jaboku 1 krát. Odpověď jiné na KGM nikdo nevybral, na SPŠD byla vybrána 5 krát a na Jaboku/ETF 6 krát. Nejčastější negativní věcí je padělání věcí, které souvisí s tím, jak média informují o vietnamské menšině, ale i s tím jaké produkty lze nalézt ve vietnamských podnicích. Drogy také nejspíše souvisejí s tím, jak jsou Vietnamci prezentováni v médiích. Velká část respondentů si nevybrala ani jednu odpověď, a proto volila odpověď jiné.

Zvyšují Vietnamci kriminalitu?

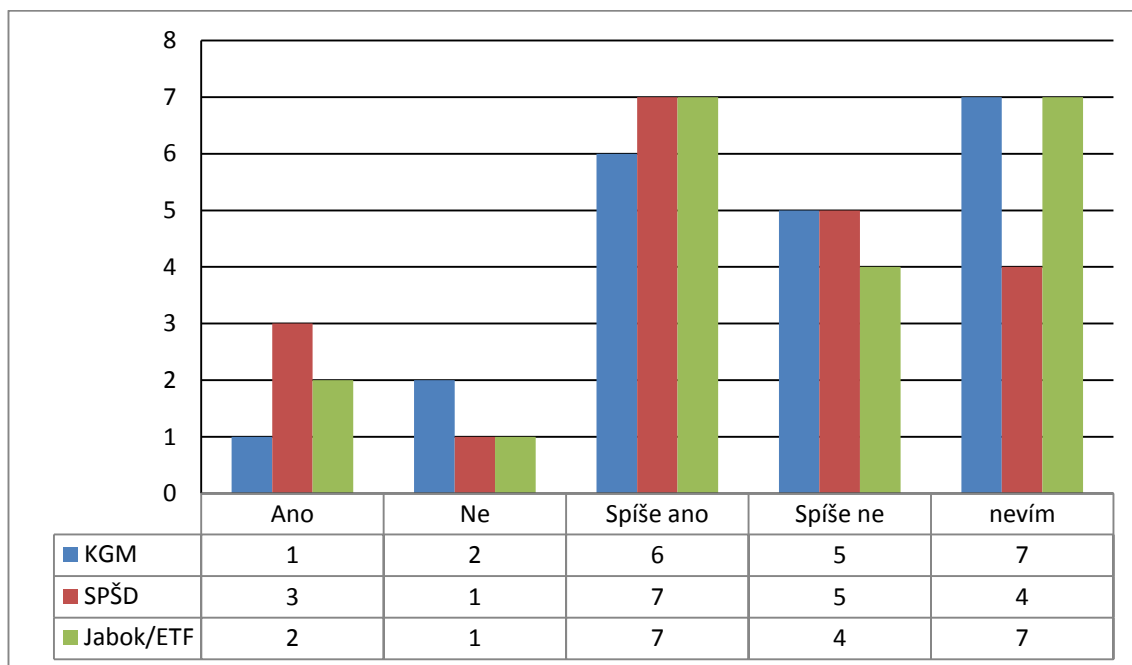

Graf 22 Zvyšují Vietnamci kriminalitu?

Na tuto otázku odpověděli ano na KGM 4 respondenti, na SPŠD 3 respondenti a na Jaboku/ETF 6 respondentů. Odpověď ne vybralo na KGM 9 respondentů, na SPŠD 6 respondentů, a na Jaboku 9 respondentů. Nevím zvolilo na KGM 8 respondentů, na SPŠD 11 respondentů, a na Jaboku/ETF 6 respondentů. Zde je vidět to, že ne a nevím mají velké zastoupení. Je vidět, že respondenti si uvědomují, že zde je to, že Vietnamci zvyšují kriminalitu díky svému obchodu, kdy zboží bývá občas zvláštní kvality a původu. Při odpovědi nevím lze vidět to, že velká část lidí neví, jak se rozhodnout, jestli vliv na kriminalitu je tak podstatný, jako pozitivní věci jejich přítomnosti.

Jste proto, to aby přicházeli další Vietnamci do ČR?

Graf 23 Jste proto, to aby přicházeli další Vietnamci do ČR?

Odpověď (Graf 23) ano vybral na KGM 1 respondent, na SPŠD vybrali 3 respondenti a na Jaboku/ETF 2 respondenti. Odpověď ne vybrali na KGM 2 respondenti a na SPŠD a Jaboku/ETF shodně 1 respondent. Spíše ano vybralo na KGM 6 respondentů a na SPŠD a Jaboku/ETF 7 respondentů. Spíše ne, vybralo na KGM a SPŠD shodně 5 respondentů a na Jaboku/ETF 4 respondenti. Nevím vybralo stejně na KGM a Jaboku/ETF a to 7 respondentů a na SPŠD vybrali 4 respondenti. Zde je vidět to, že sice Češi vnímají pozitivní přítomnost Vietnamců na našem území, ale již nejsou tak jednoznační v tom, jak mají nahlížet, na to, jestli zde chtějí další Vietnamce v České republice.

7.2 Vyhodnocení stanovené hypotézy

Proto tuto práci jsem si stanovil **Hypotézu:** Názory, povědomí a zkušenosti s vietnamskou menšinou v České republice budou nejvíce příznivé na Vyšší odborné škole Jabok a Evangelické teologické fakultě oboru pastorační a sociální práce a nejnižší na Střední průmyslové škole dopravní.

Na Klasickém gymnáziu Modřany bylo 21 respondentů, na Střední průmyslové škole dopravní bylo 20 respondentů a na Vyšší odborné škole Jabok společně s Evangelickou teologickou fakultou oborem pastorační a sociální práce 21 respondentů.

Hypotéza se mi nepotvrdila všichni respondenti, až na jednoho z KGM (Graf 1) mají zkušenosti bližšího kontaktu s Vietnamci. V bližším kontaktu (Graf 3) s Vietnamci je stejně studentů Jabok/ETF a SPŠD na rozdíl od toho studenti KGM kteří nejsou v bližším kontaktu, s Vietnamci. Další důležitou věcí je to, že zkušenosti většiny studentů jsou pozitivní, až spíše pozitivní, zde byl předpoklad, že u studentů SPŠD budou převažovat spíše negativní zkušenosti. V grafu 7 lze vidět to, že většina studentů vnímá pozitivně, až spíše pozitivně Vietnamce. Zde je vidět, že postoje k Vietnamcům jsou na dobré úrovni. Zde jsem předpokládal (Graf 8), že budou Vietnamci studentům SPŠD vadit v ČR, ale toto se mi nepotvrdilo, až na jednoho respondenta, jsou názory na Vietnamce na velice pozitivní úrovni. I na otázku jestli jsou pro studenty (Graf 9) SPŠD ohrožením, se mi můj předpoklad nepotvrdil, ale potvrdilo se mi to, že postoje Jabok/ETF jsou pozitivní. Přehled o počtu (Graf 10) Vietnamců v České republice byl pro studenty SPŠD nepříznivý, jelikož typovali větší počet Vietnamců a to v 11 případech, v 9 případech tipovali správně, zde je vidět to, že studentům chybí zdroj informace o jejich počtu. Zde se mi tedy částečně potvrdil můj odhad. Povědomí o (Graf 13) ctižádostivosti bylo na SPŠD menší, na rozdíl od Jabok/ETF. O pracovitosti (Graf 14) byli, až na jednoho respondenta SPŠD a dvou na Jaboku/ETF všichni přesvědčení a je jedno o jakou se jedná školu. Zde je vidět, že tento názor je vždy stejný a je jedno o jakou školu se jedná. O předpokladu začlenění má velká část studentů spíše pozitivní názor (Graf 16), zde jsem předpokládal, že budou studenti SPŠD více názorově nastavení, že se Vietnamci nechtějí začlenit, na rozdíl od dvou zbývajících škol. Názor ohledně pozitivního přínosu Vietnamců pro ekonomiku ČR (Graf 18) je velice pozitivní u studentů

SPŠD, kdy tento vliv vnímá nejvíce studentů. Za pozitivní většina studentů hodnotí pracovitost (Graf 19), dále hodnotí velice ochotu a levné zboží. Na téma problému (Graf 20) nejsou názory SPŠD od druhých škol tak negativně nastavené, jak by se mohlo předpokládat. Co hodnotíte za negativní (Graf 21) na Vietnamcích bylo šíření drog, vybíráno nejvíce studenty Jabok/ETF, na rozdíl od toho studenti SPŠD měli větší problém s paděláním věcí. Na zvyšování kriminality (Graf 22) odpovídali spíše ano studenti Jaboku/ETF studenti, SPŠD spíš nevěděli, co si o této otázce myslet. Postoje k příchodu nových Vietnamců jsou na školách velice vyrovnané.

Je vidět to, že názory mladých lidí na třech školách různého zaměření jsou povětšinou velice pozitivní, až na pár jedinců, kteří se vyskytují na každé škole. Nelze tedy říci, že jedna škola má názory více radikální, nebo více pozitivní. Názory a to přesto, že se studenti snaží uvést jak pozitivní, tak i negativní stránky Vietnamců. Je potřeba dále se snažit, aby bylo soužití s Vietnamci pozitivní a dnešní mladá generace je důkazem toho, že jsou ochotni pozitivně přijímat lidi z odlišných kultur. Hypotéza se mi nepotvrdila, ale z průzkumu mezi studenty tří různých škola vyplývá, že vietnamská menšina je všeobecně vnímána pozitivně. Češi nemají z Vietnamců strach, vnímají dlouhodobé bezproblémové soužití a relativně nízkou kriminalitu. Oceňují zejména pracovitost, ochotu a snahu se přizpůsobit naší kultuře a našim zvykům.

Závěr

V této práci jsem se zabýval tím, jaké jsou negativní a pozitivní stránky soužití většinové společnosti s vietnamskou menšinou. Snažil jsem se, přiblížit to, jaké jsou zde skupiny obyvatel vietnamského původu. Také ukázat historii, která souvisí s příchodem do České republiky, aby si člověk uvědomil, to jaké jsou důvody k příchodu a mohl vidět podobnosti v historii s Čechy. Také odlišnostmi, které jsou velice důležité proto, abychom vnímali to, co je odlišné a věděli jak s těmito lidmi jednat. S negativním vnímáním souvisí způsoby migrace a spojení kriminálního chování vietnamské komunity ve spojení s drogami a pašováním zboží.

V praktické části jsem se zabýval rozebíráním dotazníkového šetření na třech školách, kdy se jednalo Klasické gymnázium Modřany, Střední průmyslovou školu dopravní a Vyšší odbornou školu Jabok společně s oborem pastorační a sociální práce Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Praktická část dopadla velice dobře, jelikož většina studentů, bez rozdílu školy, měla velice příznivé názory a tak rozvoj negativních vlivů, jako je rasismus a xenofobie má vůči Vietnamcům malé opodstatnění, což je velice dobrá věc pro naši společnost. Odpovídalo 62 respondentů a jejich názory byly většinou pozitivní.

Pro další vývoj je důležité to, aby probíhala osvěta o menšinách, které s námi na našem území pobývají, aby pak následně nedocházelo k tomu, že bude soužití přinášet problémy. Je zde potřeba, aby byla snaha z obou stran. Pokud budeme problémy řešit a budeme pozitivně nastaveni, jako přicházející mladá generace, můžeme dosáhnout dobrého soužití. Je také dobré se inspirovat tím, jak jsou Vietnamci pracovití a jaký mají postoj ke vzdělání.

Literatura a zdroje

BAREŠOVÁ, Ivona (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. ISBN 978-80-244-2645-7.

ČERNÍK, Jan. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany: H, 2006. Multikulturní inspirace. ISBN 80-731-9055-9.

FREIDINGEROVÁ, Tereza. *Vietnamci v Česku a ve světě: migrační a adaptační tendence*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy Praha, 2014. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-174-9.

JARKOVSKÁ, Lucie. *Etnická rozmanitost ve škole: stejnost v různosti*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0792-4.

NOŽINA, Miroslav a Filip KRAUS. *Kriminální síť ve vietnamské diaspoře: případ České republiky*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2009. ISBN 978-80-86506-82-1.

NOŽINA, Miroslav a Filip KRAUS. *Bossové, vojáci a zrnka rýže: vietnamské kriminální síť v ČR a jejich mezinárodní dimenze*. Praha: KLP, 2012. ISBN 978-80-86791-88-3.

Postoje k cizincům a menšinám ve světle sociobiologického výkumu: Havlík. *Havlík* [online]. Praha: Paideia, 2005 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://paideia.pdf.cuni.cz/download/havlik.pdf>

Seznam grafů

Graf 1 Máte ve svém okolí Vietnamce?.....	43
Graf 2 Pokud ano je někdo z nich z Váš kamarád přítel nebo známí?.....	44
Graf 3 Máte bližší zkušenosti s Vietnamci?.....	45
Graf 4 Nakupujete u Vietnamců?.....	46
Graf 5 Setkává se s nimi taky někde jinde?	47
Graf 6 Jaké máte zkušenosti s Vietnamci?.....	48
Graf 7 Jak vnímáte přítomnost Vietnamců ve vašem okolí?	49
Graf 8 Vadí Vám Vietnamci v ČR?	50
Graf 9 Jsou pro vás Vietnamci ohrožením?	51
Graf 10 Víte kolik je přibližně Vietnamců v České republice?	52
Graf 11 Co se Vám vybaví jako první když se řekne Vietnamec?	53
Graf 12 Studují Vietnamci na Vaší škole?.....	54
Graf 13 Jsou podle Vás Vietnamci ctižádostiví?	55
Graf 14 Jsou Vietnamci pracovití?.....	56
Graf 15 Myslíte si, že je velký kulturní rozdíl mezi Čechy a Vietnamci?	57
Graf 16 Myslíte si, že se chtějí Vietnamci začlenit?.....	58
Graf 17 Seřad'te následující menšiny podle vaší sympatie, od 1 do 6, kdy jedna je nejsympatičtější a šest neméně sympatická	59
Graf 18 Myslíte si, že přítomnost Vietnamců je pozitivní pro ekonomiku ČR?... 60	
Graf 19 Co hodnotíte za pozitivní na Vietnamcích?.....	61
Graf 20 Myslíte si, že přítomnost Vietnamců přináší problémy naší zemi?.....	62
Graf 21 Co považujete za negativní na Vietnamcích?	63
Graf 22 Zvyšují Vietnamci kriminalitu?	64
Graf 23 Jste proto, to aby přicházeli další Vietnamci do ČR?.....	65

Seznam zkratk

KGM – Klasické gymnázium Modřany

SPŠD – Střední průmyslová škola dopravní

Jabok/ETF Jabok vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická a
Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy obor pastorační a sociální
práce

Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 Dotazník rozdaný na školách

Příloha 2 povolení k výzkumu na Klasickém gymnázium Modřany

Příloha 3 povolení k výzkumu na Střední průmyslové škole dopravní a.s.

Příloha 1 Dotazník rozdaný na školách

Dotazník k bakalářské práci

Dobrý den, jmenuji se Vít Jirků a jsem studentem Evangelické teologické fakulty oboru Pastorační a Sociální práce. Nyní píši bakalářskou práci na téma vietnamská menšina v České republice. Proto bych Vás rád požádal o vyplnění **anonymního dotazníku** vašich postojů k této menšině. Údaje z dotazníků budou použity, jen na zpracování bakalářské práce.

1. Jaké je vaše pohlaví?
  - a) Žena
  - b) Muž

2. Jaký je váš věk?
  - a) 15-19 let
  - b) 20-24 let
  - c) 25-30 let

3. Jaký typ školy studujete?
  - a) Gymnázium
  - b) Střední odborné učiliště
  - c) VOŠ/VŠ

4. Máte ve svém okolí nějaké Vietnamce (škola zaměstnání, bydliště)?
  - a) Ano
  - b) Ne

5. Pokud ano, je někdo z nich z vašich přátel nebo známých?
  - a) Ano
  - b) Ne
  - c) Ne ale chtěl bych mít
  - d) Ne a nechci mít

6. Máte zkušenost s bližším kontaktem s Vietnamci (kamarád, soused, spolužák, přítel)?
  - a) Ano
  - b) Ne

7. Nakupujete u Vietnamců?
a) ano
b) ne
8. Setkáváte s nimi také jinde?
a) ano
b) ne
9. Jaké máte zkušenosti s Vietnamci?
a) Dobré
b) Špatné
c) Spíše dobré
d) Spíš špatné
e) Žádné
10. Jak vnímáte přítomnost Vietnamců ve Vašem okolí?
a) Pozitivně
b) Negativně
c) Spíše pozitivně
d) Spíše negativně
e) Nevnímám je
11. Vadí vám Vietnamci v ČR?
a) Ano
b) Ne
c) Spíše ano
d) Spíše ne
e) Nevím
12. Jsou pro vás Vietnamci ohrožením?
a) Ano
b) Ne
c) Spíše ano
d) Spíše ne
e) Nevím
13. Víte kolik je Vietnamců v české republice přibližně?
a) 30 000
b) 60 000
c) 100 000

14. Co se vám vybaví jako první, když se řekne Vietnamec?

- a) Odlišný zjev
- b) Odlišná řeč
- c) Špatná mluva
- d) Ochota
- e) Neochota
- f) Levné oblečení
- g) Nekvalitní oblečení
- h) Drogy
- i) Tykání
- j) Jiné.....

15. Studují Vietnamci na vaší škole?

- a) Ano
- b) Ne

16. Jsou podle Vás Vietnamci ctižádostiví?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

17. Jsou Vietnamci pracovití?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

18. Myslíte si, že je velký kulturní rozdíl mezi Čechy a Vietnamci?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

19. Myslíte si, že se chtějí Vietnamci začlenit?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Spíše ano
- d) Spíše ne
- e) Nevím

20. Seřad'te následující menšiny podle sympatie od 1 do 6, kdy jedna je nejsympatičtější a šest nejméně sympatická jedné do šesti je nesympatičtější.

Vietnamci, Slováci, Ukrajinci, Romové, Arabové, Afričané

21. Myslíte si, že přítomnost Vietnamců je pozitivní pro ekonomiku a obchod v ČR?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

22. Co hodnotíte za pozitivní stránky věci na Vietnamcích?

- a) Pracovitost
- b) Ctižádostivost
- c) Rychlost
- d) Ochotu
- e) Levné zboží
- f) Přizpůsobivost
- g) Jiné...

23. Myslíte si, že přítomnost Vietnamců přináší problémy naší zemi?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

24. Co považujete za negativní na Vietnamcích?

- a) Padělání věcí
- b) Šíření drog
- c) Nezačlenění do společnosti
- d) Špatné výslovnost
- e) Neochota
- f) způsob prodeje jídla nebo zboží
- g) Existence mafie
- h) Jiné....

25. Zvyšují Vietnamci kriminalitu?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

26. Jste proto, aby přicházeli další Vietnamci do ČR?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Spíše ano
- d) Spíše ne
- e) Nevím

Příloha 2 Povolení k výzkumu na Klasickém gymnázium Modřany

Vážený paní

Mgr. Lenka Rousková
ředitelka
Rakovského 3136/II, 143 00 Praha 4

v Praze dne 5.5.2016

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření na Klasickém Gymnáziu Modřany

Vážený paní Mgr. Lenko Rousková

Dovolujeme si Vás požádat o povolení výzkumného šetření na Vaší .... , jež by mělo být součástí závěrečné bakalářské práce studenta Vít Jirků narozeného v Praze 16.1.1992 posluchače Evangelické Teologické fakulty univerzity Karlov 3. ročníku bakalářského studijního programu Pastorační a sociální práce, prezenční formy, EtF UK v Praze.

Cílem této práce je zjistit Ukázat a zhodnotit pozitivní i negativní stránky soužití většinové populace v ČR s vietnamskou menšinou a navrhnout způsoby (cesty) možného zlepšení.

Výzkumné šetření bude provedeno formou dobrovolného anonymního dotazníku Dotazníku který je přiložen k žádosti.

Závěrečná práce je zpracována pod odborným vedením Mgr. Ing. Jana Dočkala Csc. Výsledky šetření Vám rádi poskytneme.

Prosíme o sdělení Vašeho rozhodnutí

S pozdravem

Vít Jirků
Platónova 3280/12
143 00 Praha 12

Vyjádření vedení instituce:

- Souhlasím
 Nesouhlasím

Datum: 15.5.2016

Podpis a razítko

KLASICKÉ GYMNÁZIUM MODŘANY
s.r.o.
Rakovského 3136/II, 143 00 Praha 4
Tel.: 244 401 664, Fax: 241 760 986
IČO: 61054682 DIČ: 012-61054682

Příloha 3 Povolení k výzkumu na Střední průmyslové škole dopravní a.s.

Vážený paní

Mgr. Jaroslava Apeltourová
výchovná pracovnice a metodička prevence
Moravská 3, 120 00 Praha 2

v Praze dne 20.4.2016

Věc: Žádost o povolení výzkumného šetření na Střední průmyslové škole dopravní a.s.

Vážený paní Mgr. Jaroslavo Apeltourová

Dovolujeme si Vás požádat o povolení výzkumného šetření na Vaší .... , jež by mělo být součástí závěrečné bakalářské práce studenta Vít Jirků narozeného v Praze 16.1.1992 posluchače Evangelické Teologické fakulty univerzity Karlov 3. ročníku bakalářského studijního programu Pastorační a sociální práce, prezenční formy, ETF UK v Praze .

Cílem této práce je zjistit Ukázat a zhodnotit pozitivní i negativní stránky soužití většinové populace v ČR s vietnamskou menšinou a navrhnout způsoby (cesty) možného zlepšení.

Výzkumné šetření bude provedeno formou dobrovolného anonymního dotazníku Dotazníku který je přiložen k žádosti.

Závěrečná práce je zpracována pod odborným vedením Mgr. Ing. Jana Dočkala Csc.
Výsledky šetření Vám rádi poskytneme.

Prosíme o sdělení Vašeho rozhodnutí

S pozdravem

Vít Jirků
Platónova 3280/12
143 00 Praha 12

Vyjádření vedení instituce:

- Souhlasím
 Nesouhlasím

Střední průmyslová škola dopravní, a.s.
Plzeňská 298/217a, 150 00 Praha 5
-12-

Datum: 22.4.2016

Podpis a razítko

